8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 124 (10.946)
TRST, sreda, 27. maja 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO URADNEM ODSTOPU FORLANIJEVE VLADE OB AFERI «P 2»

Predsednik republike Pertini že začel posvetovanja za rešitev politične krize

Vodstvo KD se je že izreklo za novo štiristrankarsko koalicijo z morebitnim vstopom PLI - PSI se poteguje za predsedstvo nove vlade - Berlinguer za preokret v političnem vodstvu države

RIM — Forlani je odstopil, vladna kriza se je uradno začela včeraj ob 11. uri. Dan pa je označevala predvsem prava ploha govoric, izjav in demantijev sodne narave. Okrog 20. ure so uradno sporočili vest o aretaciji Francesca Cosentina, bivšega tajnika poslanske zbornice, ki so ga mnogi označevali za «možgane» lože P2, pol ure pozneje so jo milanski sodniki demantirali, medtem ko je ves dan krožil glas o njegovi vpletenosti pri umoru časnikarja Pecorellija.

Politična kriza je torej zavzela takoj značaj kalne in nenadzorljive zadeve. Kar je odločujočega se v resnici ne odigrava v parlamentarnih dvoranah ali na sedežih strank, ampak na sodnijah in v pobudah sodnikov. Tudi zato bo kriza trajala dolgo, tak je vsaj splošen vtis. Po drugi strani Pertini ne mara odlogov, pripravil je zelo strnjen koledar posvetovanj: še danes bo končal srečanja z delegacijami vseh strank. Toda vse rešitve, ki so na vidiku, so zelo težko dosegljive: najmočneje piha veter, ki vodi k predčasnim volitvam.

Forlani je podal ostavko točno po 218 dneh štiristrankarske vlade. Po zelo kratki vladni seji, kateri niso prisostvovali trije ministri, ki so bili na seznamih domnevnih članov lože «P2», je vzel na znanje «nujnost razjasnitve in politično-programskega preverjanja», kot piše v uradnem komunikeju. Nato je opravil predvidene formalnosti, odšel je na Kvirinal vrnit mandat Pertiniju, srečal se je s predsednikoma senata in poslanske zbornice, obiskal je na sedežu KD tajnika Piccolija.

Že od jutra so pa vzdušje razgibale pobude socialistov: tako bivši minister Formica, kot tudi De Michelis (ki je nato izjavo preklical) sta izjavila, da je prišel čas, ko «je treba odločno postaviti vprašanje socialističnega predsednika vlade». To naj bi bil naravni izhod po kongresu PSI v Palermu, s pospešenimi tempi, ki jih vsiljuje afera «P2». Na kakšni osnovi je temeljila zahteva PSI? «Ozdraviti je treba politično-inštitucionalno tkivo države, začeti trd spopad s KD, ogibati se pasti zgolj formalnih popravkov», so odgovarjali Craxijevi glasniki, medtem ko se je tajnik PSI držal v zaledju.

Socialistično vodtsvo se je vsekakor sestalo sinoči in je razprava še v teku. KD pa je medtem odgovorila na pobudo PSI z zvenečim «ne». Načelnik poslancev KD Gerardo Bianco je dejal, v slogu nekdanjih skrivnih poročil radia London, «Nezrele hruške so kisle», češ da vprašanje zamenjave političnega vodstva vlade nikakor ni aktualno. Sinoči je v svojem poročilu vsedržavnemu vodstvu KD (ki ga je osvojilo v sklepnem dokumentu) Piccoli ponovno opredelil usmeritev stranke relativne večine: polna potrditev štiristrankarske vlade, ki je komaj odstopila, očiščene vseh, ki so bili vpleteni v afero «P 2», z morebitno vključitvijo liberalcev.

Za Piccolija je v bistvu Forlanijeva vlada delala zadovoljivo, sedaj gre zgolj za to, da se ustanovi enaka vlada s prijetnejšim licem. V isto smer gre poziv Gonnelle vsem demokristjanom, ki so v seznamu 953 domnevnih framasoncev, da zapustijo položaje v KD.

Napoveduje se torej neke vrste merjenje sil med PSI in KD: prva nagrada je palača Chigi, sedež predsedstva vlade. Socialisti štejejo za zaveznike le socialdemokrate in morejo morda računati tudi na naklonjenost sindikatov, nobenega pozitivnega znamenja pa niso prejeli od KPI. Včeraj v Catanii je Berlinguer nasprotno zelo jasno potrdil, da so komunisti le za politični preokret pri vodenju države, ki je možno le z njihovim vstopom v vlado. Možno je torej tudi, da bo PSI med trajanjem krize prisiljen omiliti svoje zahteve.

Nekateri pravijo, da bi se Craxi na koncu zadovoljil z nekaj več ministri v neki novi Forlanijevi vladi. Drugi domnevajo, da je najverjetnejši izhod laična vlada pod predsedstvom republikanca Spadolinija, kar bi bilo dovoljno ponižanje za KD.

Arnaldo Forlani odhaja iz palače Chigi (Telefoto AP)

P2: sodni pozivi zaradi političnega vohunstva

RIM — *Vzporedno s političnimi zapleti, ki jih je povzročila afera o Gellijevi tajni framasonski loži «P2», se nadaljujejo tudi preiskave sodstva.*

Namestnik državnega pravdništva Domenico Sica je včeraj izdal sodne pozive za tri sodelavce bivšega ministra za zunanjo trgovino Gaetana Stammatija, ki je prav tako na spisku Gellijevih «prostozidarjev». Gre za njegovega posebnega tajnika Giuseppa Battisto, bivšega šefa tehničnega urada Lorenza Davolija in bivšega tiskovnega atašeja Luigija Bisignanija. Vsi trije so osumljeni političnega vohunstva, češ da so izročili Liciu Geliju zaupno dokumentacijo o škandalu Eni-Petromin. Sica je včeraj tudi zaslišal polkovnika Giovannija Romea, ki je nasledil znanemu generalu Gianandeliu Malettiju na čelu zloglasnega urada D bivše obveščevalne službe SID.

Tudi višji sodni svet je včeraj uvedel preiskavo, da bi ugotovil morebitno pripadništvo nekaterih sodnikov framasonski loži «P2».

Odpadla seja senatne komisije za ustavna vprašanja

RIM — Včeraj smo napovedali, da se bo v komisiji za ustavna vprašanja senatne zbornice začela razprava o osnutkih zakonov za globalno zaščito Slovencev v Italiji. Zaradi vladne krize se je prekinila vsa parlamentarna dejavnost in seja je tako odpadla.

ZASTALI RAZGOVORI MED PREDSTAVNIKI STRANK IN KOROŠKIH SLOVENCEV

STRANKE VZTRAJAJO PRI ZAHTEVI PO VSTOPU MANJŠINE V SOSVETE

Delegaciji ZSO in NSKS sta predlagali, da bi govorili o konkretnih vprašanjih, predvsem o šolstvu

CELOVEC — Razgovori o manjšinskem vprašanju na koroški deželni ravni so z včerajšnjim skoraj štiriurnim razgovorom med zastopniki koroške deželne vlade in predstavniki koroških Slovencev zašli tako rekoč v zagato. Medtem ko je po februarskem razgovoru kazalo, da so v koroškem deželnem zboru zastopane stranke pripravljene pogajati se brez pogojev o konkretnih detajlnih vprašanjih, pa so na včerajšnjem razgovoru postavile v ospredje svojo zahtevo po vstopu slovenskih organizacij v manjšinske sosvete — brez tega koraka koroške stranke, kakor vse kaže, niso pripravljene na razgovore o konkretnih vprašanjih, ki bi bila rešljiva tudi mimo spornega zakona o narodnih skupinah.

Včerajšnjega razgovora, ki je trajal od treh popoldne do sedmih zvečer, so se za Zvezo slovenskih organizacij udeležili predsednik dr. Franci Zwitter, tajnik dipl. inž. Feliks Wieser in šolski ravnatelj Franc Kukovica, za Narodni svet koroških Slovencev pa predsednik dr. Matevž Grilc, tajnik Jože Wakounig in učitelj Herbert Seher. Njihovi sogovorniki so bili deželni glavar Leopold Wagner, namestnik deželnega glavarja Stefan Knafl in deželni svetnik dr. Mario Ferrari - Brunnenfeld ter direktor koroškega deželnega urada dr. Lobenwein.

Koroški Slovenci so šli na razgovore v pričakovanju, da bo v smislu februarskih zaključkov govor zgolj o konkretnih vprašanjih in so v ta namen predlagali, da bi se pogovarjali o predšolski vzgoji, o tekočih vprašanjih osnovnega šolstva ter o glasbeni šoli. O teh vprašanjih je razgovor potem naprej dejansko tekel, vendar se je najprej namestnik deželnega glavarja Knafl, za svojo stranko, nato pa še posebno deželni svetnik Ferrari v imenu svobodnjakov postavil na stališče, da brez pripravljenosti koroških Slovencev za vstop v sosvete razgovori niso smiselni. Temu stališču se je v izjavi po razgovoru v smislu trostrankarskega sporazuma pridružil tudi deželni glavar Wagner.

Kot je po razgovoru izjavil dr. Franci Zwitter, so bili koroški Slovenci razočarani nad izidom razgovora. «Razgovor februarja je kazal več odprtosti in pripravljenosti, stališča sedaj pa so bila brez dvoma bolj trda. Razgovor je sicer potekal v mirnem vzdušju, vendar je razkorak med stališči še zelo velik. Najhujše pa je to, da je manjšina po teh razgovorih pod pritiskom, ali v sosvete ali pa nič. To je način razgovarjanja, ki ne more biti pozitiven v demokratičnem svetu. Pod pritiskom se ne da razgovarjati v tem smislu, da bi ta razgovor služil zbližanju, temveč obstaja nevarnost, da se stališča samo še bolj zaostrijo, to pa ni ne v interesu manjšine ne večine.»

Tudi dr. Matevž Grilc je izrazil mnenje, da pritisk na manjšino ni pravilni pristop k reševanju odprtih problemov. Dejal je, da je bistveno, da so razgovori bili in da se bodo jeseni nadaljevali. Izrazil je tudi prepričanje, da nasprotja niso nepremostljiva, da pa morajo določeni pogoji biti izpolnjeni.

Deželni glavar je po razgovoru izjavil, da so stranke že z zakonom o narodnih skupinah izpolnile določene pogoje. Pripravljene pa so tudi spremeniti določila zakona glede sosvetov v tej smeri, da za zastopnike strank v sosvetu ne bi več veljal pogoj slovenske narodnosti. To bi po Wagnerjevem mnenju fiksiralo večjo pravico soodločanja za politične stranke. S tem pa naj bi bil hkrati odpravljen strah, ki ga menda imajo Slovenci, da se znotraj sosvetov formira nekakšna «vladi poslušna skupina» Slovencev. Dejal je tudi, da ni namen, da bi reševanje manjšinskega problema prenesli na koroška tla, ker je pristojna zvezna vlada. Razen tega pa je poudaril, da mora vse, kar se bo zgodilo, biti v skladu z ustavo, da torej ni možna nekakšna «uslužnostna demokracija». (Sindok)

Na Nizozemskem poraz socialistov in vladne koalicije

DEN HAAG — Na političnih volitvah na Nizozemskem je prišlo do bistvenih premikov. Vladna koalicija, krščanski socialisti in liberalci, so skupaj izgubili tri poslanska mesta in večino v skupščini. Najhujši poraz pa je doživela socialistična opozicija, ki je izgubila devet sedežev in relativno večino.

Zmagovalci včerajšnjih volitev so predvsem levi liberalci, saj so več kot podvojili svoja poslanska mesta: v prejšnji zakonodaji so jih imeli osem, sedaj pa 17. Okoristili so se tudi komunisti, ki so pridobili enega poslanca, pacifistični socialisti dva, enako število so pridobili tudi katoliški tradicionalisti.

S porazom vladne koalicije in socialistične opozicije bodo brž kone prav iz vrst poražencev sestavili novo koalicijsko vlado, tokrat levega centra.

V OKVIRU POKRAJINSKEGA IZVRŠNEGA SVETA IN OBČINSKEGA KOMITEJA ZK PRIŠTINE

Na Kosovu obširna razprava o smernicah za bodoče delovanje prištinske univerze

Poudarek na odgovornostih občinskega vodstva ZK - Albanska vlada se pri protijugoslovanski gonji opira tudi na ustaške teroriste

PRIŠTINA — IS skupščine Kosova je včeraj proučil politiko in možnost vpisa novih študentov na univerzo v Prištini v šolskem letu 1981-82. IS je pristojnim organom priporočil, naj bo število novih študentov za deset odstotkov manjše glede na letošnje šolsko leto, kar je prav toliko, kolikor se jih je lani vpisalo nad predvidenim številom. Prav tako naj bi število izrednih študentov ne bilo večje od rednih. Glede na potrebe združenega dela je treba med vpisom obvezno dati prednost proizvodnim vejam in tistim smerem, kjer število študentov ne bo omejeno. O novih študentih izven območja Kosova, ki se bodo želeli vpisati na visokošolske ustanove v tej pokrajini, pa je IS menil, da je treba njihovo število določiti na podlagi stvarnih možnosti univerze v Prištini.

Člani občinskega komiteja ZK Priština pa so včeraj preučili program prihodnje dejavnosti komunistov. Vsi udeleženci v razpravi so ocenili, da predlagani dokument ni v skladu z nalogami, ki so zdaj pred komunisti Prištine in menili, da ni vzroka za njegovo sprejetje. Sklepov in stališč je, kot je bilo rečeno, že dovolj in že sprejete je treba uresničiti in sicer tako, da bo občinska konferenca pripravila spisek nalog po pomenu.

V obširni razpravi, v kateri je bilo precej opisovanja razmer in ponavljanja že izrečenih ocen, so ugotovili, da proces idejnopolitične diferenciacije v ZK in širše ne poteka tako, kot si v tem trenutku ZK želi in kakor bi moral potekati. Zelo pogosto je ta dejavnost omejena na to, da se skuša vsak posameznik pokazati kot neoporečen.

Svetislav Jakšić je navedel primer organizacije ZK na ginekološki kliniki v Prištini, kjer od 45 komunistov na sestanek pride le 20. «Če morda ni znano, da je direktorica te ustanove dr. Sadeta Mekuli podpirala demonstrante in da je še vedno na svojem položaju, lahko povsem upravičeno zastavimo vprašanje, za kakšno diferenciacijo gre.» Enak primer je po njegovih besedah tudi prištinska univerza, ki je bila žarišče sovražne in protirevolucionarne dejavnosti: rektorjem, profesorjem ter partijskemu vodstvu pa niso skrivili niti lasu na glavi.

Na to pripombo je odgovoril dr. Ragih Halili, ki je dejal, da se je rektor z vsem srcem bojeval, da bo preprečil sovražne akcije na univerzi.

Gani Dauti se je zavzel, da bi konkretno z imeni in priimki pisal o vseh dogajanjih v pokrajini Kosova. Če bi tako, na primer, naredili v primeru rušenja nagrobnih spomenikov v Bresju, se ne bi ukvarjali s primerom, da se sovražna dejanja istovetijo z nekim narodom, je dejal Dauti.

V povzetku razprave je Aslam Fazlija dejal, da lahko naloge, ki so zdaj postavljene pred celotno družbo, uresniči le povsem idejno zavedna ZK. Moramo priznati, da smo odgovorili ne le za demonstracije, ampak tudi za vzroke. Glede tega ne smemo biti občutljivi, ker smo krivi vsi. Če se je najvišji partijski organ pokrajine zavedal svojega dela odgovornosti, potem je čudno, da ni podobno tudi na univerzi. To naša javnost ve in se upravičeno sprašuje, zakaj je tako, je dejal Fazlija.

Iz Prištine prihaja tudi vest, da so člana predsedstva pokrajinske konference socialistične zveze Kosova Azema Vlasija predlagali za predsednika predsedstva pokrajinske konference za prihodnje enoletno obdobje.

Dve časopisni poročili, ki sta te dni prišli iz Avstralije, pa najbolj prepričljivo potrjujeta, da se je albanska vlada znašla v protijugoslovanski gonji z najbolj okorelimi fašističnimi teroristi. Tako se zadnja številka ekstremne ustaške emigracije v Avstraliji sklicuje na pripravljenost in dobro sodelovanje albanske časopisne agencije ATA, ki je pripravila pregled svetovnih odmevov na dogodke na Kosovu.

Poleg številnih drugih znanih primerov sodelovanja Tirane z emigrantskimi teroristi tudi omenjeni primer dokazuje, kako albanske oblasti sprejemajo in celo ponujajo zavezništvo z ustaško - fašističnimi organizacijami, ki jih pridno oskrbujejo s protijugoslovanskim gradivom.

Isto ustaško glasilo, tako imenovani «Hrvatski tednik» iz Sydneya, ki se «tako toplo zahvaljuje albanskim bratom v Tirani», pa se je deset dni prej pritoževal, da se simpatizerji Irske republikanske armade na demonstracijah ob smrti njihovega zapornika Roberta Sandsa zavrnili podporo ustašev. Ti demonstranti niso želeli imeti nič skupnega s fašisti in ustaši, saj so jih dobesedno vrgli iz sprevoda, kamor so se želeli vriniti s priložnostnimi transparenti in hrvatsko zastavo.

Dolar - 1157 lir

RIM — Ameriška valuta nadaljuje svoj nevzdržani vzpon. Včeraj je veljala 1157 lir, kar je nov zgodovinski rekord. V primerjavi z drugimi valutami evropskega denarnega sistema se je lira še kar krepko držala, njena vrednost je nekoliko padla le do funta šterlinga.

RIM — Kriza italijanske vlade ni včeraj vplivala na pogovore med italijanskim zunanjim ministrom Colombom in šefom španske diplomacije Pereom Llorco. Oba ministra sta proučila vprašanja v zvezi s španskim pristopom k Evropski gospodarski skupnosti in z možnostjo, da bi se Španija včlanila v NATO.

Madrid skuša predvsem pospešiti vstop v EGS in bi rad čimprej rešil odprta vprašanja ribištva in kmetijstva.

Konec sovjetske vesoljske misije

MOSKVA — Včeraj se je uspešno končala v kazahstanskih stepah misija sovjetskih kozmonavtov Vladimira Kovaljonoka in Viktorja Saviniha, ki sta prebila v vesoljski postaji «saljut 6» dva meseca in pol. Po tej uspešni nalogi bo SZ verjetno odpisala vesoljsko postajo, ki je v krožnici že skoraj štiri leta in bo poslala v vesolje sodobnejšo in večjo postajo.

V Umagu srečanje obmejnih zbornic

UMAG — Predsednik tržaške trgovinske zbornice Modiano se je predvčerajšnjim v Umagu sestal s predsednikom gospodarske zbornice Slovenije Verbičem in s predsednikom hrvaške zbornice Rukavino - Sain. Na srečanju so razpravljali o «avtonomnem računu» v obmejni izmenjavi.

PLAZ DEKRETOV O POVIŠKIH ZA ZDRAVILA, ŠOLO, TELEFON IN ELEKTRIKO

Poslovilno darilo Forlanijeve vlade

RIM — *Forlanijeva vlada je na včerajšnji zadnji seji, preden je šel ministrski predsednik sporočit Pertiniju ostavko, postregla državljanom s poslovilnim darilom. V uradnem sporočilu s seje je sicer poklon zelo taktno zavit v splošno formulacijo, da je «sklenila uvajati z vrsto zakonskih odlokov ukrepe o «drugi fazi» posegov proti inflaciji, ki jin je bila odobrila 16. aprila». Dejansko pa gre za novo hudo obremenitev delovnih slojev, oziroma za občutno poslabšanje javnih storitev, predvsem zdravstvenega skrbstva.*

Plaz zakonskih odlokov, ki stopijo takoj v veljavo, a bi jih moral parlament potrditi v 60 dneh, predvsem občutno viša (ni pa še znano v kakšni meri) socialne dajatve za kmete, obrtnike in trgovce. Naslednji dekret viša prispevek, ki ga morajo plačati zavarovanci (razen tistih s socialno pokojnino, vojnih in delovnih invalidov) za zdravila: od prvega julija bodo morali odštevati pri ceni do 1.000 lir 200 lir prispevka, do 2000 lir po 400, do 3.000 lir po 600, do 5.000 lir po 1.000, za zdravila, ki so dražja od 5.000 lir pa bo prispevek znašal 1.500 lir.

Poseben odlok uvaja «samoprispevek» tudi pri specialističnih zdravniških pregledih, laboratorijskih analizah in rentgenskih pregledih, ki bi jih zavarovanci ne opravili neposredno v strukturah krajevnih zdravstvenih enot, ampak pri konvencioniranih ambulantah (kar gre običajno mnogo hitreje). Plačati bodo morali 15 odstotkov računa, razen če je njihov letni dohodek manjši od 12 milijonov. Druga dva odloka prepovedujeta osnovnim zdravstvenim strukturam najemanje nove delovne sile in jim nalagata dolžnost, da so izdatki uravnovešeni z dohodki. Edina cvetica v trnovem grmu je odlok, ki dovoljuje deželam, da povrnejo stroške zavarovancem, ki so zaradi stavke zdravnikov morali plačevati preglede.

Ker so pa hkrati močno oklestili državna nakazila deželam in drugim krajevnim upravam, ni še znano, če bodo že izplačani zdravniški honorarji povrnjeni v celoti ali samo delno. Z nadaljnjimi dekreti je sklenila vlada močno povišati šolske takse, zlasti za univerzo. Za izdajo potrdila o opravljeni diplomi srednje šole (ki je doslej stala od 1.500 do 3.000 lir) bo treba odslej odšteti kar 30.000 lir. Od prihodnjega akademskega leta bo pa treba za vpis na vseučilišče plačati 80.000 lir, z dodatki po družinskem dohodku, ki znašajo pri 10 milijonih letno 50.000, za družinski dohodek, ki je večji od 35 milijonov pa 350.000 lir.

V sklop zakonskih odlokov, s katerimi je nameravala vlada prihraniti 5.000 milijard lir, spada tudi zmanjšanje (za 5 odstotkov) izdatkov za potovanja in nadurno delo funkcionarjev na ministrstvih, reprezentančnih stroškov (za 10 odstotkov), stroškov za ogrevanje javnih uradov (za 20 odstotkov) in prispevkov raznim ustanovam (za 40 milijard lir), medtem ko so izdatke za vojsko oklestili le za 100 milijard. Med varčevalne ukrepe je šteti tudi prepoved ustanavljanja novih šol in razredov, po drugi strani so pa hoteli ministri pred slovesom zajamčiti finančno kritje za izvajanje določil delovne pogodbe 1979 81 osebju šol in državnim uslužbencem.

Še pred sejo vlade se je pa sestal medministrski odbor za cene, ki je s svojimi sklepi poskrbel za novo veselje vsem italijanskim družinam. Sklenil je povišati za 15 lir telefonske tarife (za obračunsko enoto 3 minut), razen za tako imenovani «socialni pas». Kdor plačuje manj kot 120 teh enot na trimesečje, jih bo še dalje plačeval po 40 lir, vsak triminutni pogovor do 200 bo pa odslej stal 85 lir, od 400 naprej pa kar po 102 liri. Električnemu toku so podražili «termični dodatek» za 13,70 lire na kilovatno uro, kar bo povečalo izdatke gospodinjstev za skoraj 16 odstotkov. Ti poviški predstavljajo za povprečno družino novo breme okrog 62.000 lir na leto in sicer 42.000 lir zaradi podražitve elektrike, 20.000 lir pa zaradi dražjega telefona. Ni pa niti upanja, da bo draginjska doklada vsaj delno krila dejansko zmanjšanje kupne moči plač, saj telefonskih tarif in «termičnega dodatka» pri elektriki ne upoštevajo pri njenem obračunavanju.

PARIZ — Na sedežu CK KP Francije sta se član tajništva Maxim Gremetz in namestnik odgovornega za zunanje zadeve Jacques Denis sestala s predstavnikoma KPI Paolom Bufalinijem in Rodolfom Mechinijem.

POSEG JUGOSLOVANSKEGA PREDSTAVNIKA NA MADRIDSKI KONFERENCI

Potrebna je akcija, ne pa besede

MADRID — Kljub vsemu, kar smo do zdaj dosegli in vsem prizadevanjem, je naš sestanek znova v slepi ulici, kar je zelo zaskrbljujoče, je včeraj izjavil vodja jugoslovanske delegacije na madridski konferenci o evropski varnosti in sodelovanju Ignac Golob.

Na včerajšnji plenarni seji so govorili predstavniki Jugoslavije, Finske, Irske in SZ. Jugoslavija in Finska sta se zavzeli za nujen kompromis na podlagi osnutka sklepnega dokumenta, ki so ga predložile neuvrščene in nevtralne države.

Ignac Golob je poudaril, da je v interesu varnosti in sodelovanja v Evropi odprava sedanjega zastoja, saj je konferenca v sklepni fazi, na voljo pa je tudi osnutek sklepnega dokumenta, ki so ga vsi sprejeli kot dobro podlago za pogovore. Z dosedanjim popravljanjem in dopolnjevanjem sklepnega dokumenta, je dejal Golob, smo zajeli vse, razen ključnih vprašanj, od katerih je odvisen končni konsenz.

Z reševanjem teh ključnih vprašanj ne smemo več odlagati. Zdaj nam je potrebna akcija, ne pa besede, je poudaril Golob. Dodal je, da so zaostrene razmere v mednarodnih odnosih vzrok za težave, vendar to ne sme biti opravičilo, da si ne bi prizadevali za dosego najboljših možnih rezultatov.

Po oceni voditelja jugoslovanske delegacije obstajajo stremljenja, da bi proces KEVS podredili širšim globalnim odnosom, namesto da bi ga uporabili kot inštrument, ki bo prispeval k reševanju globalnih problemov. Madridski sestanek mora prispevati k izboljšanju mednarodnega položaja.

Ignac Golob je ob koncu poudaril, da je treba brez odlašanja začeti stvarne pogovore o ključnih vprašanjih in pokazati razumno pripravljenost za kompromis, ki mora biti skupen rezultat vseh 35 držav, dosežen na podlagi sodelovanja, ne pa tekmovanja. (dd)

DELNI NEUSPEH MINISTRSKE KONFERENCE V ŽENEVI

Članice OPEC ohranile dosedanje cene nafte

Saudska Arabija se je uprla podražitvam svoje nafte

ŽENEVA — Trinajst držav članic OPEC je včeraj v Ženevi sklenilo, da zamrznejo dosedanje cene nafte. 60. konferenca držav izvoznic nafte se je torej končala brez napovedane kompromisne rešitve, s katero bi Saudska Arabija za dva dolarja podražila svojo nafto in bi s tem zmanjšala dosedanje razlike v cenah. Sod saudske nafte stane namreč 32 dolarjev, medtem ko stane libijska in alžirska nafta do 41 dolarjev za sod.

Delni neuspeh ministrske konference je rezultat skrajno zapletenih tržiščnih razmer. Povpraševanje po nafti je v zadnjem obdobju nekoliko upadlo po zaslugi novih virov energije in izrednih zalog v zahodnem svetu. S tem v zvezi je na prostih tržiščih padla tudi cena nafte. Še vedno pa je odprto vprašanje znižanje proizvodnje, za katero se ogrevajo številne proizvajalke, ki upajo, da bodo s tem odpravile negativni trend povpraševanja in cen.

Kaže da ni saudski minister za nafto Jamani pristal na znižanje proizvodnje, kot ni pristal na dva dolarja podražitve za sod. Saudska Arabija se s svojo 40-odstotno proizvodnjo nafte v okviru OPEC čuti dovolj močno, da vzdrži pritiske ostalih članic. Med drugim Saudska Arabija že snuje neke vrste «Zalivsko gospodarsko skupnost», ki bi predstavljala nevarno protiutež za ostale članice OPEC, saj izvažajo zalivske države včlanjene v novi zvezi preko polovico vse nafte OPEC. Za sedaj se nova gospodarska in politična zveza otepa s hudimi težavami, a prav zato ima precejšnje izglede za uspeh, saj so v arabskem svetu klavrno propadle vse zveze, ki so se vsaj v začetku pokazale kot monolitne in brez težav.

Novi generalni tajnik OPEC Mark Nguema iz Gabona

Neuspeh ženevske konference so z zadovoljstvom pozdravile predvsem tiste države, ki uvažajo dobršen del nafte iz Saudske Arabije, med njimi tudi Italija, ki uvaža iz te države kar tretjino svojih potreb.

NA SINOČNJI REDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Povsem nezadovoljiv odgovor tržaškega župana o odloku za odstranitev dvojezičnih transparentov

Odgovoril je na vprašanja in interpelacije KPI, PSI, SSk in radikalcev - V drugem delu seje je skupščina sprejela resolucijo, ki se zavzema za čimprejšnje izglasovanje zakona o globalni zaščiti

Odgovor, ki ga je dal župan Cecovini na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta na vrsto vprašanj in eno interpelacijo, ki so mu jih zastavile razne svetovalske skupine v zvezi z afero z odlokom melonarske uprave, po katerem bi morali pristaniščniki odstraniti dvojezične transparente z mestnih ulic, ni niti v najmanjši meri zadovoljil predstavnikov strank, ki so mu zastavili ta vprašanja. Potem ko je orisal kronološki potek dogodkov, ki je vsem dobro znan, je župan odgovoril na nekatera specifična vprašanje. Predvsem je razložil, kakšni so «razlogi politične oportunosti in negativni refleksi, ki jih je povzročila ta pobuda v mestnem središču», na katere se je skliceval odlok. Pod temi razlogi je občinski odbor po eni strani osvojil proteste dela prebivalstva in ustanov ter združenj, po drugi strani pa je hotel izraziti zaskrbljenost nad političnimi komplikacijami in javnim redom. Župan je še dejal, da občinska uprava zavrača vsak neosnovan napad, očividno sad pristranskih političnih stališč, glede nespoštovanja tržaške kulture, ki jo je treba razumeti kot celoto, ki združuje vse njene komponente. V svojem odgovoru je tudi dejal, da je občinski sodni urad zagotovil občinskemu odboru, da je odlok povsem zakonit.

Svetovalec Monfalcon (KPI) je pa v replici podčrtal, da je bil odlok popolnoma protizakonit in protiustaven, tako da so pristaniščniki prav naredili, ker ga niso hoteli spoštovati. Predvsem pa je poudaril, da občinski odbor hoče skaliti kulturno sožitje v mestu in popolnoma minimizirati prisotnost slovenske narodnostne skupnosti v mestu: s tem v zvezi je tudi dejal, da se je tržaško pristanišče razvilo prav na sodelovanju med Italijani in Slovenci. Svetovalec Benedetič (PSI) pa je odločno zavrnil županove trditve o pristranskih političnih zadržanjih strank: obžaloval je, kako se pri nas lahko še dogajajo take stvari in ob tej priložnosti tudi z grenkobo podčrtal, kako je bilo TPPZ prepovedano zapeti na nedavnem pogrebu matere našega narodnega heroja Pinka Tomažiča. Svetovalec Benedetič je še podčrtal, kako se občinski odbor z lepimi besedami zavzema za zaščito slovenske narodnostne skupnosti, po drugi strani pa ima do nas Slovencev tako zadržanje.

Radikalec Ercolessi pa je izrazil vso svojo ogorčenost nad takim županovim odgovorom in poudaril, da je melonarski odbor namerno kršil zakon. Po njegovem mnenju je to naredil le iz politične oportunosti, s čimer naj bi že začel volilno kampanjo. Metodo, ki jo je tokrat uporabil občinski odbor, pa je drugi radikalec Pecol Cominotto označil kot fašistično in pristavil, da je s tem očitno prekršil ustavne pravice.

Popolno nezadovoljstvo nad takim odgovorom je izrazil tudi svetovalec Lokar (SSk), ki je v svoji interpelaciji tudi zahteval, da bi morali odgovorni odborniki zaradi tega dejanja odstopiti. Tudi on je ugotavljal, da je šlo za protizakonit odlok in se vprašal, kam bo privedla taka politika občinske uprave; vsekakor je podčrtal, da se bo vedno in z vsemi silami boril proti takim postopkom, ki kršijo najosnovnejše ustavne pravice.

V drugem delu seje so razpravljali o dveh resolucijah o slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. Prvo resolucijo, ki med drugim zagovarja nujnost čimprejšnjega izglasovanja zaščitnega zakona, so predložili svetovalci PSI, PR, SSk, PSDI in dva svetovalca LpT. Z nekaterimi popravki je bila resolucija sprejeta z večino glasov. Drugo resolucijo so predlagali misovci in je bila odklonjena. Prav tako so svetovalci z večino zavrnili sklep občinskega odbora, po katerem naj bi se ustanovila občinska komisija, ki bi skušala združiti v enega vse obstoječe predloge zakonskih osnutkov za zakonsko zaščito Slovencev. O tem delu seje bomo še podrobneje poročali.

Na tretji TV mreži oddaja o Slovencih

Sinoči je tretja italijanska televizijska mreža predvajala drugo polurno nadaljevanje o slovenski narodnostni skupnosti pri nas. Oddaja bi morala biti naslovljena «Lo spazio e la memoria — Prostor in spomini», skratka, naslov bi moral biti dvojezičen. Zapisali smo, bi moral biti, ker je v resnici oddaja prišla na ekran brez naslova. Vodstvo tržaškega sedeža RAI je namreč dvojezični naslov prepovedalo, čeprav ima v sami oddaji slovenščina povsem poudarjeno mesto. Temu dejstvu bi pripisali še včerajšnji dogodek, ko smo bili novinarji povabljeni, da si na tržaškem sedežu RAI že v zgodnjih popoldanskih urah ogledamo oddajo. Direktor sedeža Botteri naj bi nam tudi obrazložil, zakaj je dvojezični naslov odpadel. Prišli smo, da bi videli oddajo in slišali razlog, pa so nam povedali, da direktor ne dovoli vnaprejšnjega predvajanja na sedežu ustanove. Novinarji in drugi gostje smo tako morali domov, ne da bi slišali, zakaj dvojezični naslov oddaje ni dovoljen . . .

Oddajo smo si torej ogledali na televizijskem ekranu v večernih urah. Delo sta režirala Lili Cepak in Piero Panizon, sodelovali pa so še Bojan Brezigar, Pavle Merkù, Milan Pahor in Pavel Štranj. Najučinkovitejši del sinočnje oddaje je bil tisti, kjer so prikazali nekatere probleme v zvezi s slovensko šolo. Oddaja je opozorila na vprašanje priznanja diplom iz Jugoslavije in pa na primer, kjer so v istem šolskem poslopju slovenski in italijanski razredi. Lahko smo torej videli, kako otroci doživljajo dejstvo, da so različnih narodnosti, a živijo v bistvu z ramo ob rami.

● **V bivšem šempolajskem vrtcu** se bo drevi ob 19. uri sestal svet krajevne skupnosti za Šempolaj, Nabrežino center, Križ in Slivno. Jutri ob 19. uri pa bo v devinski osnovni šoli zasedal svet krajevne skupnosti za Devin. Na obeh sejah bodo razpravljali o proračunu za leto 1981 ter izvolili predsednika in podpredsednika.

KPI o pripadništvu funkcionarja ACEGA zloglasni loži P2

Tržaška federacija KPI je izdala tiskovno sporočilo v zvezi z delom parlamentarne preiskovalne komisije o zadevi Sindona, oziroma pripadništvu funkcionarjev javne uprave tajni framasonski loži P2. Sporočilo pravi, da je zastopnik KPI v upravnem odboru tržaškega občinskega podjetja ACEGA zahteval, naj načelnika urada za osebje v ACEGA, odv. Walterja Levitusa, varnostno odstranijo s tega mesta, to pa zato, ker je njegovo ime na seznamu pripadnikov loži P2.

Tiskovno sporočilo KPI pripomnja, da upravni odbor ACEGA doslej ni še sprejel nobenega ukrepa v tej smeri, zaradi česar je svetovalska skupina KPI na tržaški občini naslovila županu Cecoviniju — od čigar odvisi nadzorstvo nad občinskim podjetjem — nujnostno vprašanje z zahtevo, da takoj ukrepa.

● **V dvorani miljskega občinskega sveta** bo drevi ob 19.30 okrogla miza o temi «Analiza glasovanja o zakonu 194 in predlogi za nadaljnjo zavzetost». Posvet organizira enotni odbor za obrambo zakona o splavu.

Z VČERAJŠNJE TISKOVNE KONFERENCE V TRSTU

Letošnje ljubljansko turistično poletje z bogato ponudbo kulturnih prireditev

Ljubljanski turistični delavci predstavili program manifestacij - Mednarodni grafični bienale, ohcet v Ljubljani, zanimive razstave in spored v Križankah

Udeleženci včerajšnje tiskovne konference

Letošnja ljubljanska poletna turistična ponudba bo bogata, kot malokrat doslej. Turistični delavci iz glavnega slovenskega mesta so pripravili niz manifestacij, ki so prav gotovo na zavidljivem kakovostnem nivoju, v tem smislu pa so posebno pozornost posvetili kulturi, ki bo zares reprezentativno zastopana in marsikatera pobuda je prav izjemnega značaja.

O tem je bil govor včeraj dopoldne na sedežu časnikarskega krožka, saj so ljubljanski turistični delavci ob sodelovanju konzulata SFRJ v Trstu sklicali tiskovno konferenco, da predstavijo svojo ponudbo. Zanimanje je bilo veliko, saj so se srečanja udeležili predstavniki domala vseh sredstev množičnega obveščanja iz naše pokrajine in ravnatelj tržaške turistične in letališčarske ustanove Giorgi. Generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj je predstavil ljubljanske goste in ob tem dejal, da je tiskovna konferenca srečanje med prijatelji, ki se hočejo bolje spoznati. Cigoj je še naglasil, da je zemljepisna razdalja med Ljubljano in Trstom oziroma našo deželo taka, da dovoljuje spoznavanje raznih kultur, kajti, prijateljstvo in dobro sosedstvo se ne razvija samo z velikimi političnimi akcijami, ampak tudi s kulturno dejavnostjo.

Predsednik ljubljanske turistične zveze Danilo Sbrižaj je nato uvodoma naglasil, da ima Ljubljana številne lastnosti turističnega kraja tako po svojih naravnih značilnostih, kot tudi po kulturno-zgodovinskih spomenikih. Tudi kultura je sestavni in vedno bolj cenjeni del turizma in v Ljubljani skušajo kulturno dejavnost vključevati v turistično ponudbo. Seveda bi želeli, je zaključil Sbrižaj, da bi prireditve obiskovali tudi sosedje in v ta namen si želimo navezati stike s tržaškimi turističnimi agencijami.

Kakšna pa je letošnja ljubljanska turistična ponudba? O tem je najprej spregovorila tajnica ljubljanskega mednarodnega grafičnega bienala Živa Štodlar, ki je naglasila pomen te manifestacije. Ljubljanski grafični bienale je med največjimi tovrstnimi manifestacijami na svetu in je na sporedu že štirinajstič zapored. Bienale bodo odprli junija letos, na njem pa bodo razstavljali grafiki iz 60 držav. V okviru te svetovno znane manifestacije pa bo letos tudi razstava o partizanski grafiki. Naj ob tem omenimo, da bodo letos svoje grafike razstavljali tudi Černigoj, Marjan Kravos, Palčič, Spacal ter znani mojster Zigaina. Razstavni prostori v Moderni galeriji bodo odprti do konca septembra.

Ravnatelj etnografskega muzeja Boris Kuhar pa je orisal delovanje te ustanove. Ta čas se zaključuje razstava «Zlato iz Kolumbije» (odprta bo še do 31. t.m.), ki je na ogled v muzeju v Goričanah. 1. julija pa bodo prav tam odprli dve pomembni razstavi, ki bosta predstavili avstralsko in novozelandsko kulturo. Posebno bogata pa bo tudi razstava o mehiški ljudski umetnosti, ki jo bodo odprli 1. avgusta. Podobnih vrhunskih prireditev bo še več, ob tem naj omenimo samo še razstavo o materialni kulturi Krasa, ko jo bodo odprli 1. septembra. Ravnatelj ljubljanskega Festivala Henrik Neubauer pa je orisal načrt svoje ustanove. Gre predvsem za prireditve v Križankah, ki bodo pretežno glasbenega in gledališkega značaja. Veliko število mednarodnih mojstrov, ki so že potrdili svoje sodelovanje na Festivalu priča, da bo letošnje ljubljansko poletje v mnogočem izjemno, najbrž pa bo veliko pozornosti deležna škotska Opera in pa bienale jugoslovanskega baleta. Seveda je vrednih nastopov še več, kar pa je najbolj važno — ti so za vse okuse in starosti.

O veliki prireditvi «Ohcet v Ljubljani», ki bo od 16. do 22. junija, pa je spregovoril ravnatelj ljubljanske turistične zveze Niko Jerman. Doslej, se je v šestnajstih letih ljubljanske ohceti poročilo že 294 parov iz 17 držav. Vendar ne gre samo za poroko, saj je «Ohcet v Ljubljani» pravi ljudski praznik, praznik narodnih noš in folklore.

DANES V KULTURNEM DOMU

Bevkovi «Črni bratje» za šolsko mladino

Mladinski oder SKD Tabor z Občin uprizori danes, 27. maja, ob 11. uri, v Kulturnem domu v Trstu, Bevkovo mladinsko delo «Črni bratje» v dramatizaciji Jožeta Rodeta. Današnji nastop si bodo ogledali učenci, oziroma dijaki tržaških osnovnih in nižjih srednjih šol. Predstava se vključuje v praznovanja Bevkovega leta in 40. obletnice ustanovitve OF.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO - GOSPODARSKE ZVEZE

ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

Priprave za skorajšnji občni zbor SKGZ v Gorici - Informacija o delu enotne slovenske delegacije - Obisk predstavnikov SZDL Bosne in Hercegovine

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze se je na ponedeljkovi seji seznanil z novimi predlogi o lokaciji industrijske cone, ki je po osimskih sporazumih med Italijo in Jugoslavijo predvidena na Krasu. Ustrezno stališče dežele, ki se zavzema za premestitev lokacije v dolino Ospa z dvema možnima variantama, je obrazložil predsednik gospodarskega odbora dr. Cupin. Po eni varianti naj bi nova lokacija bila delno v miljski in delno v dolinski občini, po drugi pa samo v miljski občini, v obeh primerih pa naj bi na italijanski strani zajemala le kakih 200 hektarjev v primerjavi s 1500, predvidenimi hektarji na Krasu.

Po izčrpni razpravi, med katero je razčlenil vse aspekte tega novega predloga od gospodarskih do tehničnih in političnih, je izvršni odbor predvsem potrdil svoje že znano stališče, da je prosta industrijska cona, kot jo predvidevajo Osimski sporazumi, uresničljiva samo na Krasu. Obenem je izvršni odbor poudaril, da Slovenska kulturno - gospodarska zveza podpira vse vrste gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, predvsem na višji stopnji, ki jo predstavlja prav industrijsko sodelovanje, zlasti še na obmejnem področju. Pri tem pa ostaja na stališču, da mora ob izbiranju lokacije za industrijske potrebe biti ohranjena intenzivno obdelana zemlja kot industriji enakovredna gospodarska panoga.

V naslednji točki dnevnega reda je izvršni odbor razpravljal o vprašanjih v zvezi s skorajšnjim občnim zborom Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki bo 21. junija v Gorici. Razprava se je nanašala predvsem na teme, ki jih obravnava politično poročilo, in pa na morebitne strukturne spremembe organov SKGZ v težnji, da bi se bolj uveljavilo delo v posameznih odborih. O teh vprašanjih bo razpravljal tudi glavni odbor, ki se bo sestal v ponedeljek, 8. junija, v Čedadu. V okviru priprav na občni zbor so v teku sestanki s posameznimi članicami Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki služijo boljši informiranosti tekočih problemov, ki se pojavljajo na raznih sektorjih našega manjšinskega življenja.

V nadaljnjem poteku seje je bil izvršni odbor seznanjen s sklepi enotne slovenske delegacije, konkretno z dogovorom o obisku slovenskega zastopstva pri vsedržavnih tajnikih glavnih italijanskih političnih strank in pri predsedniku vlade za pospešitev sprejema globalnega zaščitnega zakona, ter s stališčem o popisu prebivalstva, glede katerega enotna slovenska delegacija odklanja štetje po narodnosti ter postavlja zahtevo po dvojezičnih popisnicah.

Izvršni odbor je bil nadalje seznanjen s podrobnim programom obiska uradne delegacije Socialistične zveze delovnega ljudstva Bosne in Hercegovine, ki bo v dneh 1., 2. in 3. junija gost SKGZ. Delegacija iz BiH vrača s svojim obiskom obisk delegacije SKGZ pred nedavnim v Bosni in Hercegovini. Gostje iz te jugoslovanske republike se bodo mudili v Trstu, Gorici in v Čedadu, kjer se bodo mimo uradnih pogovorov s predstavniki izvršnega tert teritorialnih odborov SKGZ, srečali tudi s predstavniki deželnih, pokrajinskih, občinskih in drugih oblasti.

Končno je imel odbor ponovno na dnevnem redu vprašanje izhajanja revije «Dan» in je pooblastil odbora za kulturo in sredstva množičnega obveščanja, da v času enega meseca preučita celotno vprašanje iz vsebinske, finančne in tehnične plati, ter informacijo o nekaterih šolskih vprašanjih.

Bazovski tatič končal v keho

Marešalo karabinjerjev v Bazovici Piras je brž izsledil zlikovca, ki je v restavraciji Pri pošti med drugim izmaknil pršut, večjo količino cigaret in telefonskih žetonov, pa še dokajšnjo vsoto denarja. Gre za 46-letnega Sergia Gianporcara iz Ul. Pasteur 1, ki je bil le nekaj dni zaposlen v restavraciji kot kuharski pomočnik. Med preiskavo so karabinjerji pod marešalovim vodstvom našli večji del plena. Gianporcara so prepeljali v jetnišnico Coroneo, kjer je na razpolago sodni oblasti.

ODLOČEN PROTEST TOVARNIŠKEGA SVETA

VODSTVO ŠTIVANSKE PAPIRNICE NE SPOŠTUJE SPREJETIH OBVEZ

V dopolnilno blagajno hoče vpisati tudi tiste, ki se v kratkem upokojijo, čeprav bi tega ne smelo

Tovarniški svet štivanske papirnice je na predvčerajšnji skupščini ostro obsodil ravnanje družbe, ki tovarno upravlja. V prvi vrsti okoliščino, da se družba noče držati 4. marca sprejete obveze, po kateri naj ne bi vpisala v dopolnilno blagajno tistih uslužbencev, ki se bodo v prihodnjih treh letih upokojili, kakor tudi ne onih, ki imajo za sabo že 35 let socialnih prispevkov ter se nameravajo še letos upokojiti.

Tovarniški svet označuje tako grobo kršenje dogovorov kot odkrito protidelavsko izzivanje; pripominja tudi, da je delavstvo pripravljeno tvorno prispevati za izhod iz krize, vendar se mora v tem smislu prav tako angažirati tovarniško vodstvo.

Uprava papirnice je tovarniškemu svetu povedala, da junijska naročila tovarni lahko pokrijejo le 20 delovnih dni in da obstaja «upanje» za še nadaljnja naročila, julija pa bi ne smelo biti nobene dopolnilne blagajne, češ, saj sta za tedaj predvidena dva tedna letnega dopusta...

V tovarniškem svetu je nazadnje nastala slaba kri tudi zato, ker je tisk poročal, da je pooblaščenj upravnik obrata Cartiere Burgo obljubil prevzem štivanske papirnice, a je nato vodstvo družbe vest demantiralo.

Obračun zavarovalnice Assicurazioni Generali

Pod predsedstvom odv. Enrica Randoneja se je včeraj sestal upravni svet zavarovalnice Assicurazioni Generali, ki je vzel v pretres obračun za leto 1980. Ta izkazuje dobiček skoraj 39 milijard lir ali 23,9 od sto več kot v letu 1979. Predlagana je bila dividenda 950 lir za delnico (leta 1979 je znašala 750 lir). Na občnem zboru zavarovalnice, ki bo 27. junija v Trstu, bodo tudi predlagali izoblikovanje izrednega rezervnega sklada v višini 11 milijard lir.

Lani je AG nabrala z zavarovalnimi policami dobrih 1.395 milijard lir, to je 21,3 od sto več kot leto prej. Ugodno se je odvijal zlasti sektor življenjskih zavarovalnin,

POJASNILO TRŽAŠKEGA RAVNATELJA RAI BOTTERIJA

Odkod motnje pri sprejemanju Radia Trst A v Kanalski dolini

Sprejemanje oddaj v slovenskem jeziku motita dve krajevni zasebni postaji

V zadnjem času vse pogosteje prejemamo iz raznih krajev naše dežele opozorila in pritožbe naših bralcev v zvezi z motnjami in interferencami v radijskih in televizijskih oddajah državne ustanove RAI. To še zlasti velja za slovenske oddaje Radia Trst A v Kanalski dolini v območju oddajnika na Sv. Višarjah. Deželnega ravnatelja RAI dr. Botterija smo za to prosili, da nam objasni vzroke teh nedostatkov.

«Odgovor je, žal, zelo enostaven — pravi dr. Botteri: oddajnik na Sv. Višarjah «motita» dve privatni postaji, ki sta vgradili svoje naprave v istem območju, ne da bi se pri tem preveč ozirali na spoštovanje obstoječih zakonskih predpisov. Mislim, da bi morali prizadeti poslušalci vedeti, preden oblikujejo obsodbe proti ustanovi RAI in ministrstvu za pošte, da motnje povzročata ti dve privatni postaji, v večji meri «Radio Gamma», katere frekvenca je postavljena preblizu frekvenčni modulaciji Radia Trst A, in v manjši meri «Radio Valcanale», katerega oddajnik je nekoliko odmaknjen od oddajnika RAI. Prva naša opozorila v zvezi z nezakonitimi interferencami privatne postaje Radio Gamma se nanašajo na november leta 1979.

Poleg motenj pri oddajniku Radia Trst A v Kanalski dolini prihaja tudi do motenj pri oddajanju drugih naših radijskih in televizijskih programov s strani tako imenovanih «divjih anten». Tako stanje bo mogoče korektno urediti samo z zakonom. Kot primer nevzdržnega stanja naj navedem še motnje prvega televizijskega kanala RAI v miljskem območju, kjer prihajajo do izraza interference privatne televizijske postaje Telemare iz Chioggie in motenje prve radiofonske mreže RAI s frekvenčno modulacijo v območju oddajnika na kraški planoti s strani privatne radijske postaje Radio Treviso Alfa.»

Dr. Botterija smo tudi vprašali, če so možni kakšni konkretni posegi za odpravo teh nedostatkov. «Na žalost,» je odgovoril, «dokler ne bo sprejet nov zakon se lahko omejimo samo na prijavo teh prekrškov na poštni direkciji ali pa poskušamo direktno prepričevati odgovorne pri privatnih radijskih in televizijskih postajah, da spoštujejo prostor drugih in da se ustrezno oddaljijo.»

Deželna konferenca o teritoriju

Ob prisotnosti deželnih oblasti in predstavnikov raznih gradbenih podjetij je včeraj deželni odbornik za javna dela Biasutti predstavil prvo deželno konferenco o vprašanjih teritorija, ki bo v Vidmu 5. in 6. junija letos.

Biasutti je v svojem posegu poudaril velik pomen, ki ga ima deželni urbanistični načrt ter dejal, da se bodo na konferenci pogovarjali prav o vseh vprašanjih, ki izhajajo iz načrta samega. Tako bo govor o različnih urbanističnih načrtih, ki bodo zadevali posamezne skupnosti, na primer gorske in pa o izdelavi posebnih načrtov za predele, ki jih je prizadel potres.

Huda nesreča priletne ženske na «zebrah»

Roberto Cannavo, 20 let, bivajoč v Ul. Giusti 2, je sinoči za volanom giulie AR na prehodu za pešce pred kinom Fenice (Ul. Battisti) povozil 82-letno upokojenko Adelaide Piloni iz Ul. Crispi 64. Zadobila je hude poškodbe, med drugim zlom desne stegnenice in več drugih zlomov na obeh nogah, pa še rane po glavi. V glavno bolnico so jo sprejeli s prognozo 90 dni.

DELOVANJE KONZORCIJA ZA ZNANSTVENE RAZISKAVE

Na Padričah bo deloval dokumentacijski center

Center je sicer že na razpolago uporabnikom, vendar ima svoj sedež na inženirski fakulteti

Konzorcij za področje znanstvenih in tehnoloških raziskav nadaljuje z deli, da bi se pobuda čimprej uresničila in da bi raziskovalno središče postalo čimprej operativno. Na ravni pristojnega ministrstva se te dni dogovarjajo o takojšnji uporabi bivšega begunskega taborišča na Padričah, kjer bi lahko pričeli z deli takoj. Konzorcij si prizadeva tudi za to, da bi zbral čimveč podjetij, ki bi bila zainteresirana pri pobudi in da bi razširil uporabo dokumentacijskega centra, ki je povezan z «bankami podatkov» in ki že deluje.

Pred dnevi je bilo na sedežu Zveze industrijcev srečanje s predsedstvom področja znanstvenih in tehnoloških raziskav, ravnatelji znanstvenih fakultet in fakultete za inženirstvo ter nekaterimi industrijskimi podjetji. Med sestankom so predstavili tudi dokumentacijski center, ki ga nudi konzorcij, v sodelovanju s tržaško univerzo, na razpolago uporabnikom. Center deluje na sedežu fakultete za inženirstvo in je povezan z «bankami podatkov» v Evropi in Ameriki. Vodijo ga posebni strokovnjaki tako, da lahko nudi center številne informacije, ki služijo v industrijski proizvodnji. Ko bo na razpolago bivše begunsko taborišče na Padričah, bodo vanj preselili center.

● **V okviru družabnih popoldnevov**, ki jih F. Costantinides organizira za dame, bo danes ob 16.30 v časnikarskem krožku prof. G. Cazzato s tržaške univerze predaval o Parkinsonovi bolezni.

Pri botaničnem vrtu odkrili truplo

Na stopnicah botaničnega vrta so v noči med ponedeljkom in torkom agenti letečega oddelka odkrili truplo 66-letnega Antonia Abramija iz Ul. Biasoletto 23. Zdravnik Rdečega križa Di Carlo je izdal potrdilo o smrti, katere vzroke pa bo lahko ugotovila le obdukcija. Bolničar, ki je pokojnega poznal, je izjavil, da je Abrami živel popolnoma sam. Na kraj smrti so se podali tudi agenti znanstvenega oddelka kvesture.

V Trstu včeraj veliko prometnih nesreč

Zaradi spolzke ceste se je včeraj pripetilo v mestnem središču veliko prometnih nesreč, ki pa niso imele hujših posledic. Najhuje se je ranil 16-letni študent Roberto Braico iz Ul. Brunelleschi 4, ki se je s prijateljem Robertom Zattera vozil na vespi po Ul. Doda. V višini križišča z Ul. Lorenzetti sta vespista trčila v avto ford, ki ga je upravljal 40-letni Salvatore Andolina iz Ul. Trissino 15 in ki vespi ni dal prednosti. Braica so sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zaradi zloma leve noge in drugih poškodb zdraviti 60 dni, Zattera in Andolina pa se nista poškodovala.

Za vedno nas je zapustila

LJUDMILA HRVATIČ vd. ZULJAN

Pogreb bo danes, 27. maja, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v Ricmanjih.

Žalujoča družina in drugo sorodstvo

Ricmanje, 27. maja 1981

✚

Zapustila nas je naša draga mama, nona, sestra in teta

LINA GRUDEN vd. GROBIŠA

Pogreb drage pokojnice bo danes, 27. t.m., ob 13.40 izpred nabrežinske cerkve.

Žalujoči hčeri Rožica in Marinka, zeta Fausto in Silvano, vnukinji Roberta in Sabrina, sestra Adele z družino in drugo sorodstvo

Nabrežina, 27. maja 1981

Ob nenadni smrti dragega

GIORDANA BARUCE

izražata Lucia in Antonio Bettelli iskreno sožalje družini in sorodnikom.

Žalovanju se pridružujejo delovni kolegi podjetja ITLOC.

Pisma uredništvu

PD in zborovanje na Trgu Unità

Spoštovano uredništvo!

Podpisani želimo posredovati uredništvu in bralcem Primorskega dnevnika svoje mnenje v zvezi z zaključnim shodom KPI o referendumih na Trgu Unità.

Najprej izražamo svoje zadovoljstvo, ker smo z uspehom manifestacije dokončno premostili sramotno diskriminacijo do Slovencev glede uporabe slovenščine na tem trgu. Po 23 letih prepovedi smo končno dosegli simbolično priznanje, ki pa ima veliko moralno in politično vrednost, saj pomeni zmago politike sožitja in enakopravnosti.

Obžalujemo le dejstvo, da ni bila manifestacija enotna, kot je bilo že sklenjeno med vsemi strankami, ki so se opredelile za dvojni NE pri referendumih o splavu, v kolikor so se te odrekle dogovoru.

O pomenu slovenščine na Trgu Unità smo že veliko brali v našem listu ob priliki enotne manifestacije za ladjedelnico Alto Adriatico, ko je ta upravičeno ostro obsodil odsotnost slovenskega govornika in zahteval od demokratičnih sil, da se odločneje zavzamejo za odpravo absurdnega veta. Z začudenjem in z grenkobo smo zato sledili poročanju Primorskega dnevnika o dvojezičnem shodu na tem trgu. Nikjer nismo namreč zasledili poziva k enotni udeležbi vseh Slovencev, neglede na strankarsko pripadnost, zato da z našo prisotnostjo podpremo pobudo, ki meri k premostitvi vzdušja nestrpnosti do naše narodne skupnosti in k uveljavljanju naših pravic.

V Križu smo ta zgodovinski dogodek doživljali z entuziazmom in z velikem čutom odgovornosti. Enotna propagandna akcija, ki so jo izvedle politične, kulturne in športne organizacije je temeljila na prepričanju, da je enotno nastopanje Slovencev tudi ob tej priliki nujno, saj je pomenilo dokaz naše angažiranosti v boju za uresničevanje postavljenih zahtev. Enako potrebo so začutili trebenski kulturni, politični in športni delavci ter Tržaški partizanski pevski zbor.

Na žalost pa Primorski dnevnik ni tokrat zavzel jasnega stališča glede udeležbe Slovencev na shodu, kot bi pričakovali, ampak se je omejil na golo poročanje novice.

Prepričani smo, da so prav take pobude, ki pomagajo premostiti predsodke preteklosti in gradijo novo gledanje na uresničevanje sožitja med tukaj živečima narodoma, jamstvo uspešnega reševanja manjšinskih vprašanj. Zato mislimo, da se je treba v duhu enotnosti konstruktivno spoprijemati z vsemi problemi naše skupnosti, vključno tistih, ki zadevajo sestavo odborov naših krajevnih uprav, z jasno zavestjo, da samo zavezništvo naprednih sil lahko zagotovi kontinuiteto tistih izbir, ki omogočajo obstoj in razvoj Slovencev v Italiji.

S spoštovanjem
Sonja Sirk, Enio Bogatec, Patrizio Košuta, Dario Milič, Mauro Sedmak, Zorka Kapun, Norina Bogatec, Edoardo Vidoni, Boris Stegel, Lina Košuta

Gornje, v celoti objavljeno pismo skupine strankarskih in družbenih delavcev iz Križa zahteva nekaj ugotovitev in pripomb.

Predvsem je treba ugotoviti, da so podpisniki v svoji hvalevredni zagretosti prezrli, da smo že 13. maja na uvodnem mestu tržaške strani objavili članek, v katerem je povzeta vsebina govora Sonje Sirk (za KPI) na Trgu Goldoni, ko se je v slovenščini zavzemala samo za ohranitev zakona 194 o splavu, da smo 14. maja na uvodnem mestu tržaške strani s štiristolpčnim naslovom opozorili na množično manifestacijo na Trgu Unità in v podnaslovu navedli, da bo v slovenščini govorila Jelka Gerbec, na samem začetku članka pa v krepkem tisku zapisali med drugim: «Kakor je razvidno, bo šlo za pomenljiv dogodek, saj bo osrednji tržaški trg končno spet prizorišče manifestacije, na kateri bo govoril v lastnem jeziku slovenski govornik»; da smo v isti številki v okviru in z vidnim poudarkom v krepkem tistu objavili pod naslovom «Poziv kriških organizacij — Jutri množično na Trg Unità»; da smo 15. maja na uvodnem mestu tržaške strani pod naslovom čez štiri stolpce «Danes na Trgu Unità zaključno zborovanje za ohranitev zakona o prostovoljnem splavu» in s podnaslovom, v katerem je poudarjeno, da bo v slovenščini govorila Jelka Gerbec, objavili članek, v katerem je med drugim zapisano: «Mimo važnosti, ki jo ima shod iz predvolilnega vidika, bo današnje zborovanje na Trgu Unità pomembno za našo narodnostno skupnost in za demokratični Trst tudi z drugega vidika, saj se bo na tem, za slovenščino po volji nacionalističnih sil prepovedanem trgu, oglasila tudi slovenska beseda»; da smo v poročilu o manifestaciji na Trgu Unità pod naslovom čez štiri stolpce «Tudi s slovenščino na Trgu Unità poudarjen dvakratni «NE» na referendumih o splavu» v članku dokaj izčrpno zapisali, kako je senatorka Gerbčeva označila pomen slovenskega govora na tem trgu. Zapisali smo tudi, da je sen. Gerbčeva dejala med drugim, da «s tem, da je na Trgu Unità končno le zadonela slovenska beseda, še ni zaključen boj za dosego naših pravic. . .»

Naslove in vsebino člankov, ki govore o zborovanju na Trgu Unità z napovedmi, da bo govor tudi v slovenskem jeziku, smo navedli zato, da osvežimo spomin, ki ob podobnih priložnostih kaj rad opeša in da bo še enkrat razvidno, da smo bili v našem pisanju zelo jasni in da nam zato nikakor ni mogoče očitati, tudi z dobrim namenom, da naše ravnanje ne bi pomenilo pozivanja na udeležbo na manifestaciji.

KULTURNO DRUŠTVO *France Prešeren* BOLJUNEC

Gledališče F. Prešeren Boljunec

PETEK, 29. MAJA, OB 20.30

MLADINSKA GLEDALIŠKA SKUPINA KD «F. PREŠEREN» BOLJUNEC

SERGEJ VERČ — MARKO KRAVOS:

«S kakšno pravico ti rečem dober dan?»

Gledališka lepljenka po motivih iz pesniške zbirke Marka Kravosa «Tretje oko»

«S kakšno pravico ti rečem / dober dan, Ace? / Tvoja stvar, ta tvoj dan, / jaz se ne vtikam. / Dam ti samo roko, / roka roko ogreje, / ko greva vsak po svoje / od dneva do dneva...

UPRIZORITEV SO PRIPRAVILI:

Igralci: Gabrijela Prodan, Breda Kozina, Mirjana Granduc, Klavdija Žerjal, Marino Kofol, Romina Maver, Edi Zobec, Franko Korošec, Laura Pečenik, Nataša Pečenik, Elena Alberti, Miriam Maver, Marina Benčič, Magda in Nadja Švara.
Režiser: Sergej Verč
Komponist: Pavel Ota
Koreografija: Nadja Kriščak
Sodelavci: Magda Maver, Giuseppe Mauro, David Krmec
Originalno glasbo izvaja ansambel «Dober dan».

Osnovna šola F. Milčinski - Katinara, srednja šola Sv. Ciril in Metod - Katinara, otroški vrtec iz Lonjerja, KD Lonjer - Katinara in KD Rovte - Kolonkovec

priredijo v nedeljo, 31. t.m., ob 17. uri na osnovni šoli na Katinari **proslavo** v počastitev

190-LETNICE ŠOLE NA KATINARI

Slavnostni govor **Minka Pahor**

Kulturni program s sodelovanjem: osnovne in srednje šole na Katinari, otroškega vrtca iz Lonjerja, otroške folklorne skupine Tabor z Opčin, harmonikarskega ansambla Glasbene matice, dekliškega zbora iz Devina in moškega zbora Fran Venturini od Domja

Vabljeni

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

WILLIAM SHAKESPEARE
KAR HOČETE
Komedija v petih dejanjih
V soboto, 30. maja, ob 20.30, v Kulturnem domu

PRODUKCIJA BALETNE ŠOLE ŠTUDIJSKI PRIKAZ
G. Bizet: **Otroške igre**
L. Boccherini: **Baletna šola**
V nedeljo, 31. maja, ob 19.30 v Kulturnem domu

KD RDEČA ZVEZDA

priredi danes, 27. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v SALEŽU

PREDAVANJE

s predvajanjem diapozitivov na temo:

«AMERIKA: DEŽELA PROTISLOVIJ»

Vabljeni!

MLADINSKI ODBOR SKGZ

VABI NA

večer

posvečen brigadirskemu življenju v Sloveniji, ki ga bomo prikazali s filmom in diapozitivi, **danes, 27. t.m., ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu.**

Vabljeni!

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 27. maja
JANEZ

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.42 — Dolžina dneva 15.20 — Luna vzide ob 2.16 in zatone ob 13.09.

Jutri, ČETRTEK, 28. maja
GOJKO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23,4 stopinje, najnižja 17,2, ob 18. uri 17,2 stopinje, zračni tlak 1010,6 mb pada, veter 12 km na uro vzhodnik, vlaga 90 odstotna, padlo je 5,4 mm dežja, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SE JE: Fabrizio Pieri.

UMRLI SO: 76-letna Angelica Nesich vd. Verziera, 68-letni Vladimiro Viler, 71-letni Marino Magro, 58-letna Angela Gruden vd. Grubissa, 78-letna Maria Erminia Bacchiaz vd. Cocchini, 77-letna Destradi vd. Sperad'no, 67-letna Valeria Bandelli por. Mininel, 69-letna Lidia Bonifacio por. Bertoni, 41-letni Giorgio Cenni, 58-letni Marco Rotigni, 80-letni Antonio Bologna, 56-letni Angelo Gasperotto, 71-letni Giovanni Chermetti, 37-letni Salvatore Cilo, 74-letna Maria Puspan por. Ambrosi, 70-letna Antonia Cergol vd. Crevatin, 79-letni Pietro Todaro, 84-letni Orlando Millo, 77-letni Italo De Cata, 71-letni Arnaldo Silvestrucci, 80-letna Leopoldina Ozbolt vd. Solazzi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 do 8.)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228 124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200 121; Sestjan: tel. 209 197; Žavlje: tel. 213 137; Milje: tel. 271-124.

Gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče iz Trsta gostuje danes ob 17. uri v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju s komedijo Johna M. Syngea «Vražji fant zahodne strani».

VERDI

Danes, 27. t.m., ob 20.30 bo izreden koncert londonskega simfoničnega orkestra, ki ga bo dirigiral Claudio Abbado. V prvem delu programa sta na sporedu simfonična fantazija «Noč na Golem brdu» Musorgskega in Bartokova skladba «Čudežni mandarin». V drugem delu programa bodo na sporedu «Slike z razstave» Musorgskega.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

AVDITORIJ

Danes ob 20.30 gledališka skupina iz Pordenona predstavi Goldonijev «Sior Todero Brontolon» in jutri: Piccolo Teatro iz Gradeža G. Marchesanovo delo «I mamuli del '23».

Od sobote, 30. t.m., bo v Avditoriju Jole Silvani in Witz Orkestra z delom «Un baul pien de ricordi». Rezervacija pri glavni blagajni. Za abonente popust.

Kino

Ariston 16.30—20.30 «Ludwig». Režija Luchino Visconti. H. Berger in R. Schneider.
Eden 18.00 «Lenny». D. Hoffman.
Ritz 18.00 «Hair».
Excelsior Zaprto.
Grattacielo 17.00 «Bruce Lee the flying dragon».
Fenice 17.00 «Savana selvaggia». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «I carabbinieri». Barvni film za vsakogar.
Capitol 16.30 «Ricomincio da tre». Barvni film.
Cristallo 17.00 «La porno storia di Amanda». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Gege bella vita». F. Bucci, L. Polito. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «I magnifici sette nello spazio».
Lumiere 16.30 «La maledizione di Damien». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.00 «Bruce Lee la vendetta del drago nero».
Nazionale 16.00—22.00 «Porno lui, erotica lei». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30 «Porno ereditiere cercasi». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.30 «La zia svedese». Prepovedan mladini pod 18. letom.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 13. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure tel. 68 441

Razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica v Trstu sporoča, da je obiskovalcem knjižnice na voljo 10. številka «Gazzette dei concorsi». Tokrat so razpisani natečaji: prosvetno ministrstvo: za 3 pomožne knjižničarje; ministrstvo pošte in telekomunikacije: za 10 uradnikov; državne železnice (FS): za 80 strojnikov; obrambno ministrstvo: za 1040 podčastniških kandidatov. Poleg teh so še razpisani razni deželni natečaji idr.

Fotokrožek Trst 80 vabi na ogled diapozitivov, ki bo danes, 27. t.m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20/II. Sodeluje ženski zbor KD I. Grbec iz Škednja.

KD Vesna obvešča, da je knjižnica v domu A. Sirk v Križu odprta v ponedeljkih od 18. do 19. ure in v petkih od 19.30 do 20.30 Na razpolago je bogata izbira knjig iz domače in svetovne književnosti.

Izleti

Društvo slovenskih upokojencev obvešča udeležence izleta na Krk, da bo odhod v petek, 29. t.m., točno ob 7. uri izpred sodnijske palače (Foro Ulpiano).

SPDT priredi v nedeljo, 31. maja, avtobusni izlet v Dolino Zajzere. Vpisovanje samo še danes, na sedežu ZSŠDI (Ulica sv. Frančiška 20/2, tel. 767-304) od 11. do 12.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Albine Tence daruje Marija Košuta (Križ 43) 10.000 lir za vzdrževanje doma «Albert Sirk».

V počastitev spomina Eme Tomažič darujeta Pavla in Tonka Kolarič 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na teto Emo Tomažič daruje Mimi 15.000 lir za Glasbeno matico in 15.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina g. Eme Tomažič darujeta Zora in Libero Polojac 50.000 za Glasbeno matico in 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V počastitev spomina g. Eme Tomažič darujeta Sonja in Vanja Lokar 50.000 lir za Glasbeno matico.

Ob 2. obletnici smrti Rudolfa Križmančiča darujejo žena Roza ter sinova Vojko in Maks z družino 15 tisoč lir za ŠD Zarja in 10.000 lir za osnovno šolo «Primož Trubar».

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM nov vinograd, približno 1000 kv. m. Telefonirati na št. (040) 228164 po 18. uri.

OSMICO je odprl Bruno Kante - Praprot 3. Toči belo in črno vino.

IŠČEM hišno pomočnico za temeljito čiščenje stanovanja v Barkovljah. Tel. (040) 412-507 vsak dan od 13.30 do 14.30.

OSMICO je odprl Pepi Rapotec — Prebeneg št. 18. Toči belo in črno vino.

VESPO 125 ali močnejšo kupim v gotovini. Tel. (040) 52-277 v večernih urah.

OSMICO je odprl Maks Kralj — Slivno 12. Toči belo in črno vino.

ODDAM dva lepa psička. Oglejte si ju na Repentabru 51. Hrovatič, tel. 227-262.

TVRDKA, ki prodaja najnovejšo posodo, sporoča, da je nov naslov urada v Nabrežini št. 145. Oglasite se od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

IMAŠ kaj prostega časa? Želiš zaposlitev za 500 tisoč mesečno? Javi se v Nabrežini Center 145 od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure al' telefoniraj na št. 200-150.

OSMICO je odprl Zori Pangerc na glavni cesti pod Krogljami pri Dolini. Toči pristno belo in črno kapljico.

TRGOVINA AUTOSPRINT (Trg Garibaldi 9) išče vajenca ali trgovskega pomočnika z znanjem slovenščine. Telefonirati na št. 763420 ali se direktno zglasiti v trgovini.

ODDAM V NAJEM opremljeno stanovanje (tri spalnice, dnevna soba, kuhinja, kopalnica in shramba) z lepim razgledom na morje v Vižovljah št. 9/h za poletni čas ali za dobo šestih mesecev. Ana Žužek, tel. (040) 209-285 ob delovnem uriku.

PRODAM fiat panda 30. Prevoženih 6 000 kilometrov, 6 mesecev star. Tel. (0481) 78-100.

OSMICO je odprl Mario Smotlak — Mačkolje 55. Toči belo in črno domačo kapljico.

DAJEM V NAJEM tri sobe za urade v strogem centru Gorice (opremljene ali pa ne). Prošnje zainteresiranih sprejema uredništvo PD v Gorici (Ul. XXIV Maggio 1/I), telefon 833-82.

DO 1. JUNIJA PRIJAVE DOHODKOV

Rok za predložitev prijave dohodkov za leto 1980 zapade letos 1. junija (31. maja je namreč nedelja). Ustrezne pole — model 740 z ovojnico in z dodatnimi obrazci A 1. A bis, itd. — so na voljo na sedežih rajonskih svetov, ali pa jih lahko kupimo v trafikah.

Na sedežih rajonskih svetov tudi sprejemajo izpolnjene prijave, in sicer vsak delavnik od 8.30 do 13. ure. V tem primeru mora biti ovojnica odprta. Prijave je mogoče poslati po pošti, in sicer priporočeno, na naslov «Ufficio Distrettuale delle Imposte Dirette». Obrazce 101 izročimo na sedežih rajonskih svetov brez ovojnice, če jih pošljemo po pošti pa zadostujejo navadne («komercialne») ovojnice. Upokojenci, ki so v lanskem letu prejemali le eno pokojnino, niso dolžni predložiti obrazca 101.

Nameščenci javnih uprav (države, dežele, krajevnih ustanov, itd.) lahko izročijo prijave v pristojnih uradih, ki jih bodo nato po sredovali davčni upravi do 10. junija. Podjetja, gospodarske, stanovske in druge podobne organizacije lahko zberejo prijave svojih nameščencev in članov ter jih nato izročijo «komulativno» v sobi štev. 195 na županstvu. Tu sprejemajo tudi obrazce 750, 760, 770 in 770-bis posameznih davčnih zavezancev. Urad je odprt vsak delavnik od 8.15 do 13. ure, a jutri, 28. in v petek, 29. maja, bo odprt tudi popoldne od 16. do 19. ure, medtem ko bo v ponedeljek, 1. junija, obratoval do 20. ure. Isti urnik, kakor za omenjeni urad na županstvu, velja tudi za občinske izpostave, oziroma zadevne urade pri rajonskih svetih.

Pri finančni intendanci sta občinstvu na razpolago za vse informacije v zvezi s sestavo letne prijave dohodkov dva urada, in sicer v sobi št. 5 v drugem nadstropju ter v sobi št. 96 v tretjem nadstropju. Oba urada delujeta vsak delavnik od 8.30 do 12.30

PROTI PREDLOGU OBČINE O «ŠTEDNJI»

Za slovenske in italijanske otroke naj bodo vrtci še naprej ločeni

Tako menijo člani rajonske skupščine za Svetogorsko četrt-Placuto - Nekateri bi hoteli zasesti del stavbe v Ul. del Brolo

Otrok v vsej pokrajini, ki se bo do prvič pojavili na vratih otroških vrtcev, je čedalje manj. Že nekaj let beležimo v goriški pokrajini, v goriški občini še posebej, vedno manj vpisov v otroške vrtce. Ponekod v pokrajini so nekatere sekcije otroških vrtcev že zaprli, v nekaterih krajih so že ukinili nekatere razrede ljudskih šol. To pomeni, da bo v bodoče manj otrok in da bo marsikatera šolska stavba, ki so jo zgradili v zadnjem času, samevala. S temi vprašanji se soočajo občinski in šolski upravitelji že nekaj let. Na to smo opozorili z objavo statistik tudi v našem časopisu. Medtem ko opažamo v slovenskih srednjih in tudi osnovnih šolah porast vpisanih dijakov in učencev, smo tudi v naših vrtcih opazili osip. To iz enostavnega razloga ker smo zabeležili manj rojstev kot v prejšnjih letih.

Goriška občinska uprava se je znašla v zvezi s tem pred vprašanjem kaj napraviti. Zdi se, da je urad za šolstvo na občini izbral najlažjo pot: ukiniti nekaj sekcij občinskih otroških vrtcev. To zlasti v severnem delu mesta. S tem bi lahko tudi zmanjšali vzdrževalne stroške in na občini menijo, da bi tako prihranjeni denar lahko uporabili na drugem področju. Zaleteli pa so se tokrat na občini v slovensko šolo, oziroma v slovenske vrtce.

Na sejah nekaterih rajonskih svetov so prejšnji teden imeli na dnevnem redu vprašanje otroških vrtcev. Tudi na seji rajonskega sveta za svetogorsko četrt - Placuto. Sejo so imeli prejšnji teden, 21. maja, včeraj so nam dostavili resolucijo, ki so jo sprejeli na tej seji.

Občinska uprava je ugotovila, da bo letos malo otrok v občinskih vrtcih za italijanske otroke v Ulici Don Bosco in v Ulici Rocca. Dovolj otrok bi bilo v dveh sekcijah v Ulici Cappella. Zelo malo otrok bo v državnem vrtcu v Ulici Orzoni, čisto dovolj pa v državnem vrtcu v uršulinskem samostanu. Na tem območju je tudi lani zgrajena stavba slovenskega otroškega vrtca, v katerem sta dve sekciji, čeprav je v njem prostora za tri. To je občinski vrtec. Na županstvu so prišli do ugotovitev, da bodo zaprli državni vrtec v Ulici Orzoni in da bi bilo v sedanjih dveh sekcijah občinskih vrtcev v Ulici Rocca in Don Bosco otrok le za eno sekcijo. Da bi nekaj prištedili naj bi občina zaprla obe te sekciji, eno samo združeno sekcijo pa bi namestila v stavbi slovenskega vrtca v Ulici del Brolo. Stavba je seveda sodobna, lepo opremljena, in zaradi tega so marsikateri italijanski starši škodoželjni, češ zakaj morajo imeti otroci slovenskih družin tako lep vrtec. Pozabljajo pa ti ljudje, da so se slovenski otroci vso povojno dobo stiskali v velikokrat neprimernih prostorih in da so šele sedaj, pred letom dni dobili novo stavbo, takšno kakršne so že dolga leta imeli otroci italijanske narodnosti.

Na seji rajonskega sveta za svetogorsko četrt - Placuto so člani konzulte poslušali najprej poročilo občinskega odbornika za šolstvo. V razpravo so segli tako člani konzulte kot vzgojiteljice vrtcev ter nekateri občani. Rajonski svet je po tako obširni razpravi sklenil, da je prav, da ostanejo v stavbi v Ulici del Brolo samo slovenski otroci in da ne bi bilo primerno, da bi v to stavbo vselili tudi otroke italijanskih vrtcev. Ni moč v tako delikatnem vprašanju govoriti samo o štednji, menijo člani svetogorske rajonske skupščine.

Rajonski svet za svetogorsko četrt - Placuto sicer sprejema na znanje, da se je število otrok v tem območju precej zmanjšalo, vendarle meni da bi bilo prav, da ostaneta odprta tudi v prihodnjem šolskem letu italijanska vrtca v ulicah Don Bosco in Rocca. V obeh so namreč že presegli število učencev, ki je potrebno za odprtje sekcije vrtca. Zahteve staršev otrok naj se spoštujejo, menijo v rajonski skupščini.

POZDRAV POMLADI V SOVODNJAH

Nad 130 otrok, od najmlajših, ki šele obiskujejo otroški vrtec, do bolj odraslih, ki že hodijo v nižjo srednjo šolo, je v soboto popoldne nastopilo na športnem srečanju «Pozdrav pomladi» v Sovodnjah. Nastopile so skupine telovadcev iz raznih krajev Goriške ter gostje iz Bilj in Nove Gorice. Mladi ljubitelji športa, pri tem velja zapisati, da sodi otroška telovadba med osnovne dejavnosti ZSŠDI, so se pomerili v otroškem troboju: teku, skoku v višino ter metu žoge medicinke, odigrali pa so tudi tekmo med dvema ognjema.

Udeležence srečanja, ki je potekalo na nogometnem igrišču, je pozdravil, v imenu občinske uprave iz Sovodenj, podžupan Klemše.

Prireditev bi morali izvesti že približno pred mesecem dni, a so jo odgodili zaradi slabega vremena, ki je sicer poganjalo tudi v soboto. **(Na sliki: mladi tekači pred ciljem).**

Izleti

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje, da se 14. junija udeležijo planinskega srečanja v Brdu v Terski dolini. Ob tej priložnosti bo društvo organiziralo tudi avtobusni prevoz. Prijave sprejemajo na sedežu društva vsak dan do 9. junija.

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence izleta «Po poteh Avnoja», da bo odhod avtobusa v soboto, 30. maja, ob 5.30 iz Gorice (Travnik), ob 5.35 iz Štandreža, ob 5.40 iz Sovodenj in ob 5.45 iz Gabrij. Prosimo za točnost na običajnih postajališčih.

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 31. maja, planinski izlet na Stol nad Breginjem (1674 metrov). Odhod z lastnimi sredstvi ob 6. uri s Travnika. Izlet vodi Ivo Berdon.

Razna obvestila

Bivši izseljenci iz Brda v Terski dolini priredijo v nedeljo, 31. maja, netekmovalni pohod na 12-kilometrski progi ter vabijo k udeležbi tudi društva in posameznike z Goriškega in Tržaškega. Udeleženci bodo odšli na pot ob 10. uri. Prijave sprejemajo neposredno pred prireditvijo.

Županstvo v Doberdobu obvešča, da sprejemajo davčne prijave vsak delavnik od 15. do 17. ure v prostorih knjižnice. Prijave bodo sprejemali tudi v ponedeljek, 1. junija.

Sovodenjska občinska uprava bo v juliju poskrbela za letovanje otrok v Škofji Loki. Otroci, v poštev pridejo dijaki nižje srednje šole, bodo stanovali pri posameznih družinah. V istem času bo prišla v Sovodnje tudi skupina otrok iz škofjeloške občine. Starši, ki so pripravljeni na tako obliko izmenjave, naj to čimprej sporočijo v tajništvu občine.

NA SODIŠČU RAZPRAVA O USODI PODJETJA INTECO

Zavrnjena nevarnost stečaja Napoved o obnovi proizvodnje

Večina upnikov se je izrekla za prisilno upravo - V kratkem naj bi zaposlili 80 delavcev ter obnovili proizvodnjo - Podrobnosti o tem načrtu žal niso znane

Nad sto delavcev in uradnikov podjetja Inteco ter večje število njihovih upnikov, pravnih zastopnikov, je včeraj dopoldne sledilo postopku pred goriškim sodiščem, kjer se je odločala nadaljnja usoda zgoraj omenjenega kovinarskega podjetja. Za prisilno upravo je namreč zaprosilo podjetje samo. Nevarnost stečaja podjetja je zaenkrat mimo, kajti večina upnikov, kakor je bilo slišati včeraj, meni, da je splošen finančni in gospodarski položaj podjetja takšen, da omogoča obnovitev proizvodnje, čeprav v zmanjšanem obsegu. Sodišče je včeraj najprej poslušalo poročilo komisarja dr. Ramolija, ki je podal prikaz nastanka in dejavnosti podjetja ter skušal analizirati razloge, ki so privedli do takega neugodnega gospodarskega stanja. Sledilo je glasovanje upnikov (nekateri so svoje mnenje izrazili že prej in to v pismeni obliki). Zdaj mora sodišče izdati še dekret.

Podjetje Inteco je bilo ustanovljeno pred približno desetimi leti (aprila 1971). Leta 1975 je odkupilo proizvodne prostore od koncerna Zanussi, proizvodnja pa je v celoti stekla konec naslednjega leta. Gospodarski uspeh je bil v naslednjih dveh letih kar zadovoljiv, splošni gospodarski položaj pa se je začel slabšati proti koncu leta 1978 ter je postal zaskrbljujoč v letu 1979, ko so na svetovnem tržišču zabeležili hitro naraščanje vrednosti dolarja (v podjetju so delali v glavnem za izvoz), ko se je drastično znižalo povpraševanje in ko je, po navedbah lastnikov, v podjetju prišlo do ostrih sindikalnih sporov.

Od konca lanskega poletja je podjetje zaprto, delavci pa v dopolnilni blagajni, od februarja letos pa je podjetje tudi v prisilni upravi.

Čeprav naj bi lani, po nedokončnih podatkih sicer, pridelali okrog 566 milijonov lir izgube, letos, do konca aprila pa že okrog 160 milijonov, obstajajo precejšnje možnosti za skorajšnjo, čeprav postopno, obnovitev proizvodnje.

Povpraševanje po kontejnerjih se namreč spet veča, lastniki pa imajo menda že pripravljen načrt o postopni obnovitvi proizvodnje. 80 delavcev (pred zaprtjem je bilo zaposlenih dvakrat toliko) naj bi mesečno proizvedlo 450 kontejnerjev, delali pa bi samo v dnevni izmeni. Tako bi v letu dni ustvarili za okrog 850 milijonov lir čistega dobička. Žal podrobnosti o prilivu novega kapitala o tehničnih izboljšavah, ki so bile opravljene v zadnjih mesecih (in ki naj bi torej omogočale večjo produktivnost) niso znane. Po izjavah predstavnika lastnikov, naj bi proizvodnja ponovno stekla že v kratkem. V prihodnjih dneh pa se bodo na skupščini sešli tudi delavci in uradniki ter razpravljali o novonastalem položaju. Napovedi o skorajšnji obnovitvi proizvodnje prinašajo, poleg zmernega optimizma, tudi dodatno zaskrbljenost, kje in kdaj bo našlo zaposlitev preostalih 50 ali 60 delavcev.

Koncerti za mlade

«Naschvillovo» vzdušje je v nedeljo zvečer preplavilo tribune UGG v Gorici, kjer se je tukajšnji mladi publiki ponudila izredna priložnost za neposredno spoznanje popularne glasbe Jim Rooneya in Bill Keitha. Z zelo bogatim sporedom sta nastopila pred več kot dvatisočglavo množico, ki je pazljivo, s ploskanjem, plesanjem, petjem in žvižganjem sledila pristnemu nastopu.

Koncert je bil na kvalitetni ravni, navdušila sta predvsem Bill Keith z izrednim igranjem na banjo ter Gordon Titcomb na mandolino in pedal steel guitar. Seveda ne smemo pozabiti niti drugih, ki so igrali na tem koncertu, kot so kitarista Jim Rooney in Chriss Lee, basist Olivier in talentiran violinist Kenny Koseck.

Jutri bo v Gorici spet koncert za mlade ljudi. Prvič nastopi v Gorici svetovnoznana glasbena skupina «Up with People». V njej je več kot sto mladih pevcev in plesalcev z vseh koncev sveta. Pravijo, da jo je, seveda v različnih variantah doslej v 46 državah videlo zelo, zelo veliko ljudi. Pojejo ljudske pesmi raznih narodov iz razdobja dvajsetih let. Koncert bo v športni hali v Podgori jutri, ob 21. uri. (al.)

Na Nevejskem sedlu tečaj za gozdne čuvaje

Na Nevejskem sedlu prirejajo plezalski tečaj za gozdne čuvaje. Med njimi je tudi Goričanka Giovanna Maria Selva, 25-letna biologinja, ki je diplomsko delo napisala o botaniki. Tečajnica, ki stanuje v Pasianu di Prato, se tečaja udeležuje skupno s svojim možem, Walterjem De Montem.

Tečaj bo trajal teden dni. Naslednji teden se bo plezalske veščine vadila druga skupina tečajnikov. Namen te akcije ni v tem, da bi jih usposobili za plezanje šeste stopnje, ampak zato, da jih usposobijo za naporno delo v Julijcih.

Tečajniki, ki prihajajo na tečaj iz vseh pokrajin dežele Furlanije - Julijske krajine, so se že povzpeli na vrhove v bližini Nevejskega sedla, preplezali pa so tudi nekatere smeri 3. in 4. stopnje. V pridobivanju plezalne tehnike jih vadijo Alfonso in Silvano Della Mea, Osvaldo Stoffie, Fabio Agostinis, Tonino Cella, Tarcisio Forgiarini in Roberto Simonetti.

Dokaj polemično ozračje v pokrajinskem svetu

Izglasovana (po krajši prekinitvi seje) resolucija o usodi podgorske tekstilne tovarne

V precej polemičnem duhu se je pričela in tudi nadaljevala sinočnja seja goriškega pokrajinskega sveta, ki se bo v prihodnjih dneh lotil tudi obravnave letošnjega proračuna. Pravzaprav je bil o tem vprašanju, čeprav le bežno, govor že sinoči, z branjem poročil o osnovnih smernicah tega dokumenta. Razprava naj bi se razvila na prihodnji seji, ki jo napovedujejo za 3. junij. Na začetku zasedanja, tokrat se je pokrajinski svet sestal skoraj točno, brez običajne enourne zamude, je svetovalec Poletto (KPI) postavil predsedniku kočljivo vprašanje, če namerava pokrajina uradno prisostvovati na nedeljski slovesnosti v Tržiču, ob podelitvi jugoslovanskih priznanj italijanskim partizanom. Poletto je tudi zahteval, naj pokrajina objavi dvojezični plakat o tem dogodku, v katerem naj se poudarijo vrednote prijateljstva in skupnega antifašističnega boja Slovencev in Italijanov v tem kraju. Menda bo odbor, vsaj tako je razumeti iz odgovora predsednika pokrajine Cumpete, o tem vprašanju razpravljal jutri.

Največ polemik pa je bilo v zvezi z osnutkom dnevnega reda, glede usode podgorske tekstilne tovarne. Odbor je predstavil svoj osnutek, ki so ga hoteli komunisti dopolniti, a je predlog naletel na odločno nasprotovanje krščanskih demokratov in je bila potrebna celo krajša prekinitev seje, da so se lahko sporazumeli in nato prešli na glasovanje. Resolucija, ki jo je predstavil odbor in ki so ga končno odobrili soglasno, obvezuje pokrajinski odbor, da se jutri udeleži sestanka s pristojnimi deželnimi organi, kjer bo govor o nadaljnji usodi podjetja Cotonificio Triestino. Predstavniki pokrajine naj bi na omenjenem sestanku (tako na dopolnilu, ki so predstavili komunisti) vztrajali in zahtevali od dežele jamstva za ohranitev zaposlitvene ravni, kakor je predvidena v načrtu, ki so ga že pred časom predstavili sindikati. Daljša razprava se je nato razvila v zvezi z ratifikacijo sklepa upravnega odbora o vložitvi prošnje za deželni prispevek (25 milijonov lir) za postavitev razstave o Mariji Tereziji. Razstavo bodo predvidoma odprli konec septembra letos. Glede tega vprašanja je svetovalec Cej (PSI) priporočil, naj bi bila razstava res zgodovinska in kar se da objektivna. Dokaj različna mnenja in pomisleke je bilo nato slišati glede namere o preureditvi pokrajinske sejne dvorane ter uradov predsedstva, za kar naj bi porabili kar čedno vsoto 40 milijonov lir. Razprava je nato vzkla še o nekaterih drugih vprašanjih, ob koncu pa smo prisluhnili branju spremnega poročila o letošnjem proračunu, o čemer bomo poročali v prihodnjih dneh.

V KRAJU ALTAVILLA PRI VICENZI

Popustila je vrv hlod zmečkal šoferja

Žrtev je 45-letni Ferruccio Furlan iz Ronk

Iz kraja Altavilla pri Vicenzi je prišla tragična vest o smrti 45-letnega šoferja Ferruccia Furlana iz Ronk, Turatijeva ulica. Okrog 7. ure je namreč postal žrtev neobičajne nesreče, saj ga je zadel in zmečkal hlod, ki je padel s tovornjaka, potem ko se je odpela vrv. Furlan je bil zaposlen pri zadrugi CITA, ki opravlja v glavnem prevoz lesa, ki ga izkrcujejo v luki Portorosega. Podrobnosti o hudi nesreči zaenkrat niso znane. Pogreb nesrečnega šoferja, ki zapušča ženo ter sinova v starosti 19 oziroma 13 let, bo danes ob 17. uri v Ronkah.

Planinska šola tudi za mlade iz zamejstva

Planinsko društvo Ljubljana matica bo tudi letos priredilo planinsko šolo za osnovne šole ter planinski tabor v Komni. Na teh dveh vzgojno - rekreacijskih prireditvah lahko sodelujejo tudi mladinci iz zamejstva, člani slovenskih planinskih društev. Planinska šola za osnovnošolce bo letos v domu na Komni in sicer od 29. junija do 6. julija. Udeleženci se bodo v tem času v spremstvu izkušenih vodnikov povzpeli na nekatere vrhove (Bogatin, Lanževico, Krn, do Doline Triglavskih jezer) ter poslušali predavanja o orientaciji, planinskem cvetju, pomoči v gorah itd.

Od 10. do 17. julija pa bo pri domu Zlatorog v Trenti planinski tabor za mladince, ki ga prav tako organizira PD Ljubljana matica. Udeleženci bodo spoznali Trento in nekatere okoliške vrhove, v teoretskem delu pa poslušali predavanja o orientaciji, prvi pomoči, nevarnostih v gorah itd.

Prijave in podrobnejša pojasnila — tudi glede stroškov — nudijo na sedežu planinskega društva v Gorici.

NA TOLMINSKEM PET LET POZNEJE

Z obnovo po potresu tudi nagel gospodarski napredek

V gospodarstvo so vložili nad 100 milijard, v javne objekte pa 200 milijard starih dinarjev

Ob občinskem prazniku 25. maj — ta spominja zlasti na množične odhode domačinov v partizane spomladi 1943. leta —, na Tolminskem poudarjajo hiter gospodarski in družbeni razvoj tega območja, ki je bilo še dolgo po vojni pasivno. S pomočjo in solidarnostjo celotne Jugoslavije so v občini ne samo odpravili posledice katastrofalnega potresa pred nekaj več kot petimi leti, marveč zgradili tudi številne javne objekte. Gre za otroške vrtce, ambulante, lekarne, knjižnico v Tolminu, pa za izpopolnitev in popravila cest, telefonskega in električnega omrežja ter za obnovo vodovodov in kanalizacije.

Na slavnostni seji občinske skupščine je njen predsednik Stanko Kovačič dejal, da so izpolnili skoraj vse programe za gradnjo novih industrijskih obratov. Zdaj končujejo gradnjo nove predilnice v znani tovarni volnenih izdelkov «Bača» v Podbrdu. V minulih petih letih so v gospodarstvo investirali nad 100 milijard, za popravila ali gradnjo novih javnih objektov ter za napredek infrastrukture pa nadaljnjih skoraj 200 milijard starih dinarjev.

V prihodnje bodo na Tolminskem razvijali zlasti tiste dejavnosti, ki jih omogočajo naravni pogoji. To so kmetijstvo z živinorejo in mlekarstvom, pa turizem z gostinstvom. Težijo k temu, da bi se tolminska občina v prihodnjih petih letih po dohodku, zaposlenosti in drugih merilih oziroma pokazateljih gospodarjenja približala povprečni stopnji družbeno - ekonomske razvitosti Slovenije.

Glede odnosov s sosednjim področjem v Italiji je tolminski župan Stanko Kovačič dejal naslednje: «Naša občina meji z italijansko republiko v dolžini skoraj 100 km. Skupščina občine in družbenopolitične organizacije imajo zelo razvite odnose prijateljskega sodelovanja s sosednjimi in tudi z nekaterimi drugimi občinami v Italiji, ter z naprednimi demokratičnimi strankami v zamejstvu. Zlasti tesno sodelujemo s Slovenci v Italiji. Gotovo ne bo nobenih ovir, da bomo prijateljske odnose s sosednjo državo oziroma zamejstvom lahko še poglabljali. Težimo zlasti, da bi hitreje razvijali gospodarske stike in sodelovanje.»

Ob občinskem prazniku so v Drežnici odprli novo nižjerazredno osnovno šolo (za 90 otrok), pa nov otroški vrtec za 20 malčkov ter športno igrišče, ki bo namenjeno vsem vaščanom. Tudi te objekte so zgradili pretežno iz sredstev namenjenih za odpravo posledic potresa na Tolminskem.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Harold e Maude». R. Gordon in B. Carst. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Gente comune». D. Sutherland in D. Tylermoore. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Viaggio nel orgasmo». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Dominio dei sensi». Prepovedan mladini pod 18. letom.
PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Ko boter plača». Italijanski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Ljubi Viljem». Francoski film.
DESKLE 19.30 «Maščevanje Sonny Leeja». Hongkonški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ulica Carducci, tel. 84-268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

davki - davki - davki - davki - davki - davki - davki

Dodatni obrazci drugih dohodkov

Osnovni obrazec 740 vsebuje najpogostejše oblike dohodkov, ne zaobjema pa vseh vrst dohodkov, ki pa niso tako pogosti, zato je zakonodajalec za te vrste dohodkov predvidel posebne obrazce. Predolgo bi bilo analizirati v podrobnosti vsak posamezen obrazec, obenem pa je treba poudariti, da je še precej predpisov nejasnih ali s spornimi razlagami. Zato bomo skušali v tem članku pojasniti v glavnih obrisih, katere obrazce rabimo za posamezne vrste dohodkov.

A — BIS in B — BIS služijo za prijavljanje dohodkov zemljišč, oziroma zgradb, ki presegajo prostorske zmogljivosti obrazca 740.

A — 1: Na tem obrazcu prijavljamo dohodke živinoreje ali drugih vzrejališč živali, kot prašičje farme, kokošjereja, zajčjereja itd., v primerih ko živinorejec nima dovolj zemlje, da bi na njej pridobil krmo za vse rejene živali. V slučaju, da je zmogljivost zemljišča zadostna za vzrejo živali, se dohodki tovrstnih dejavnosti prijavljajo pod okvirom A obrazca 740. Rejci lahko ob sestavljanju prijave optirajo za povoljnejšo prijavo, če imajo seveda, za to pogoje. Dohodek se določa na podlagi katastrskega dohodka zemljišč, ki se mu na osnovi količnikov določi, koliko živine se lahko na takem zemljišču zredi, presežku se z novimi količniki določi dohodek, ki ga nato prenesemo v sektorja «N» in «O» obrazca 740.

E — E1: Na tem obrazcu prijavljamo dohodke samostojnega dela, oziroma dohodke, ki izhajajo iz umetnosti in poklicev. Zakonodajalec je v to kategorijo predvidel vse dohodke, ki niso dohodki od odvisnega dela, podjetniškega ali kmetijskega dela. Tako na tem obrazcu prijavljajo zdravniki, igralci, notarji, odvetniki, zabozdravniki, pisatelji itd. Obrazec se deli na tri dele. V prvem delu prijavljajo običajni, prej navedeni poklici. V drugem delu prijavljajo honorarje upravitelji in nadzorniki družb in ustanov, sodelavci revij in časopisov, občasni predavatelji na šolah; dohodke patentnih izumov, avtorskih pravic, soudeležbe v družbah samostojnih delavcev. V tretjem delu pa prijavljajo na forfetarni način v prvem delu navedeni poklici, katerih letni prejemki niso presegli 12.000.000 lir. Forfetarni so tudi odbitki v drugem delu, medtem ko je določitev dohodkov v prvem delu analitična in sloni na dokumentaciji stroškov, ki izhaja iz redno vodenih knjig. Dohodki samostojnega dela niso podvrženi davku ILOR.

F: Ta obrazec je seveda dokaj zahteven, saj se na njem prijavljajo dohodki fizičnih oseb, ki vršijo podjetniške dejavnosti (industrija, trgovske dejavnosti, bančništvo, zavarovalnice) in katerih letni promet presega 480 milijonov lir, ter zategadelj vodijo redne knjigovodske knjige in sestavljajo letno bilanco, ki je obvezna priloga tega obrazca. Sestoji se iz dveh delov, prvi za določitev obdavčljive osnove davka IRPEF, drugi davka ILOR.

G — G1: Ta obrazec rabijo vsi tisti podjetniki: industrija, obrt, trgovina, gostinstvo itd., katerih letni promet ne presega 480 milijonov lir ali pa lahko zaradi triletnih olajšav niso dolžni držati rednega knjigovodstva, čeprav so prej omenjeni plafon presegli. Obrazec se sestoji iz treh delov. V prvem delu se na analitični način določi obdavčljiva vsota za davek IRPEF na podlagi razlik med prejemki in izdatki, ki pa morajo izhajati iz redno držanih knjig poenostavljenega knjigovodstva. V drugem delu za davek ILOR, tretji del pa koristijo tisti podjetniki, ki jih predvideva zakon štev 888 iz leta 1977 in katerih letni promet ne presega 12 milijonov lir in ki optirajo za forfetarno določitev obdavčljivega dohodka.

H: Ta obrazec služi vsem, ki so soudeleženi pri dohodku osebnih družb, družinsko vodenih podjetij ali podjetij, ki jih soupravljata zakonca. Obrazec se sestoji iz enotnega dela in služi za prijavo soudeležb, ali deležev pri družinsko vodenih podjetjih, davčnih kreditov in sorazmernega dela plačanega davka ILOR, ki služi kot odbitek za davek ILOR. Obrazec je precej enostaven.

I: Dohodki, ki ne izhajajo iz dela, temveč iz investicije ali uporabe kapitalov, se prijavljajo na tem obrazcu. Sem spadajo torej dividende delniških družb, družb z omejenim jamstvom, akomanditnih družb, aktivne obresti (ne bančne, ker so slednje podvržene fiksnemu davku že pri izvoru), garancijski dohodki, soudeležbe pri ustanovah, ki upravljajo kapitale. Tudi ta obrazec se deli na tri dele. Prva dva za določitev obdavčljive vsote IRPEF in sicer ločeno za dividende in ločeno za ostale vrste dohodkov, zadnji del pa za določitev obdavčljive vsote ILOR za tiste vrste dohodkov, ki niso temu davku podvrženi že pri izvoru.

L: Lahko bi ga imenovali rezervni obrazec: služi namreč za prijavo tistih dohodkov, ki ne spadajo na prej navedene obrazce. Najčešče ga uporabljajo za prijavo najemnin za trgovska ali gostinska obrtna dovoljenja, občasne dohodke trgovskih dejavnosti ali samostojnega dela itd. Tudi ta obrazec se deli po namembnosti določanja obdavčljive vsote za davka IRPEF in ILOR. Naj opozorimo, da dohodki občasnega samostojnega dela, ki so prijavljeni na tem obrazcu, niso podvrženi davku ILOR.

M: Dohodki, podvrženi ločenemu davčnemu postopku

Na ta obrazec prijavljamo tiste dohodke, ki niso podvrženi davku IRPEF po progresivni lestvici, temveč po srednji vrednosti zadnjih dveh davčnih prijav, ker tu prijavljeni dohodki ne izvirajo iz enoletnega truda, temveč so sad večletnega dela. Sem torej prijavljamo dohodke agencijskega predstavniškega dela, ko se odnos neha, prejemke kupoprodajnih pogodb za trgovsko vpeljanost ali plusvalence podjetniškega dela, nominalno vrednost delnic prejetih zastonj in višino zavarovalnih življenjskih premij, ki smo jih odbili v prejšnjih letih na davčnih prijavah, a smo zaključili s polico pred določenim minimalnim petletnim obdobjem. Tu prijavljeni dohodki so podvrženi v celoti davku ILOR.

* * *

Pregled teh vrst dohodkov in njigovih odnosnih obrazcev mora biti zaradi prostorske stiske nujno kratek in bežen in ne more služiti kot navodilo ali pojasnilo za sestavo teh obrazcev temveč le kot opozorilo, za kaj posamezni obrazci služijo.

VOJKO KOCJANČIČ

Prihodnjič:
POVZETEK TER IZRAČUN DAVKOV IRPEF IN ILOR

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

REDKA JE OBALA, KI JE NI ŠE ODKRILA TURISTIČNA INDUSTRIJA

OBMOČJE JUŽNO OD ROVINJA DO RTA BARBARIGA

Po slabi makadamski cesti se lahko k obali pripeljemo tudi z avtomobilom

Iz dneva v dan je morje toplejše, plaže se postopoma polnijo, da so krajši izleti v bližnjo Istro skoraj obvezni za vse tiste, ki jih dren moti. Resnici na ljubo bomo le s težavo poiskali na zahodni obali Istre kak primeren kotiček, ki se ga ni še polastila turistična industrija.

Na zahodni obali Istre je tak kraj samo južno od Rovinja, ki se nadaljuje vse do puljskega pristanišča. Seveda je vmes prepovedano brijonsko območje, kjer ni samo prepovedana plovba, a tudi potapljanje, celo navadno namakanje je lahko vezano z nevšečnostmi. Kljub temu pa je od Rovinja do Rta Barbariga lep kos obale, ki bo zadovoljil vsakega ljubitelja neokrnjene narave.

Kdor ima čoln se bo lahko na to območje podal kar iz Rovinja, kjer ga bo na rovinjski drči za malenkostno pristojbino splavil. Samo po sebi umevno bomo s seboj vzeli dovolj hrane in pijače za enodnevni izlet, saj se bomo vračali šele ob mraku, na izletu pa ne bomo srečali nobene gostilne, če izvzamemo malo samoprestrežno «štacuno» v zalivu Sv. Jakova.

Po Rovinju bomo na prvo večjo težavo naleteli po nekaj več kot eni milji plovbe, ko bomo mimo pečine Muntrov zapluli v Kurentov zaliv. Na jugu ga namreč zapira otok Samer in istoimenska plitvina. Otok bomo kar obšli in se ne bomo podali na plitvino med kopnim in otokom. Po Sameru lahko pristanemo na zranem Crvenem otoku, ki mu domačini pravijo Otok sv. Andrija. Kdor pa si želi proč od počitniškega drena, naj kar nadaljuje plovbo proti vzhodu. Po zalivu Kuvi smo končno zapustili za sabo turistične objekte in se lahko nekoliko bolj približamo obali. Dno je tu peščeno in prodnato, občasno tudi skalnato. Še vedno pa srečamo dovolj kopalcev, ki so se peš podali na nekoliko bolj odmaknjeno plažo.

Prvo zanesljivejše sidrišče, predvsem za manjše čolne, je v zalivu Pulari, ki ga na jugu brani pred valovi istojmenski otok. Skozi preliv med otokom in kopnim lahko plujejo tudi manjše balastne jadrnice do poldrugega metra ugreza. Bolj znano naravno sidrišče je v zalivu Vestre, ki je od Crvenega otoka oddaljen, tri milje. Tu lahko zaplujemo kar k obali, seveda ne z balastno jadrnico in si poiščemo primeren kraj za kopanje. Če pa smo prezgodnji, lahko nadaljujemo izlet, saj bomo gotovo našli primeren kraj.

Ob mirnem morju se lahko tudi z manjšim čolnom podamo k otoku Velika Sestrica in od tu v zaliv Gustinja, kjer bomo opazili na žalost s smetmi napolnjen odtočni kanal jezerca ali mlakuže Gustinja. Tu lahko naš čoln kar potegnemo na obalo, če pa je to nemogoče se bomo zasidrali med otokom Pisujem in kopnim. Krajši postanek in sprehod do nekaj sto metrov oddaljenega jezerca bo lepa sprememba. Če imamo s seboj daljnogled, bomo lahko opazovali lepe primerke vodnih ptic. Ob bregu bomo lahko staknili tudi kako želvo. Vsekakor je tako kraško jezero tik obale zanimiv pojav, ki si ga je vredno ogledati. Med drugim se tu z makijo porasla obala že po nekaj metrih spremeni v livade porasle z nam znanim grmičevjem. Občasno srečamo travnate livade tudi tik obale, kjer si lahko pripravimo v senci hrastičev in črnike prigrizek. Če se po nadaljevanju plovbe ne ustavimo v zalivu sv. Pavla, bomo v naslednjem zalivu, kjer je kapelica sv. Jakova ponovno naleteli na ljudi. Do sem pelje namreč makadamska cesta iz Bal. Tu imajo domačini svoje čolne, poskrbeli pa so tudi za preprost kamping za nerazvajene turiste.

Zaliv sv. Jakova ali pristan Kolona kot mu pravijo domačini je kot rečeno dostopen tudi z avtomobili. To lahko izrabijo vsi tisti, ki svoj čoln prevažajo kar na prtljažniku svojega avtomobila. Na cesti iz Rovinja proti vasi Bale bomo nekaj sto metrov pred prvimi hišami ob vaškem kalu zavili na desno. Ob prvem križišču dveh makadamskih cest bomo ponovno zavili na desno in od tu bomo na vsakem križišču zavijali na levo. Dobre pol ure kasneje bomo že v pristanu Kolona, seveda če nam ni žal jeklenega konjiča, ki bo pošteno poskakoval na slabi makadamski cesti. Pred našim ciljem bomo srečali več poljskih cest, med katerimi dobra polovica pelje kar do obale. Kdor nima čolna bo lahko to s pridom izkoristil, saj se bo s svojim jeklenim hroščem pripeljal skoraj do obale, kar je za razvajene izletnike vsekakor lepa prednost, ki odtehta nekoliko daljšo pot in slabšo cesto

Med drugim je na tem območju marsikje prodnata obala in dno, morje pa je izredno čisto. Le tu in tam bomo na obali naleteli na pričevanja naše civilizacije, najrazličnejše smeti.

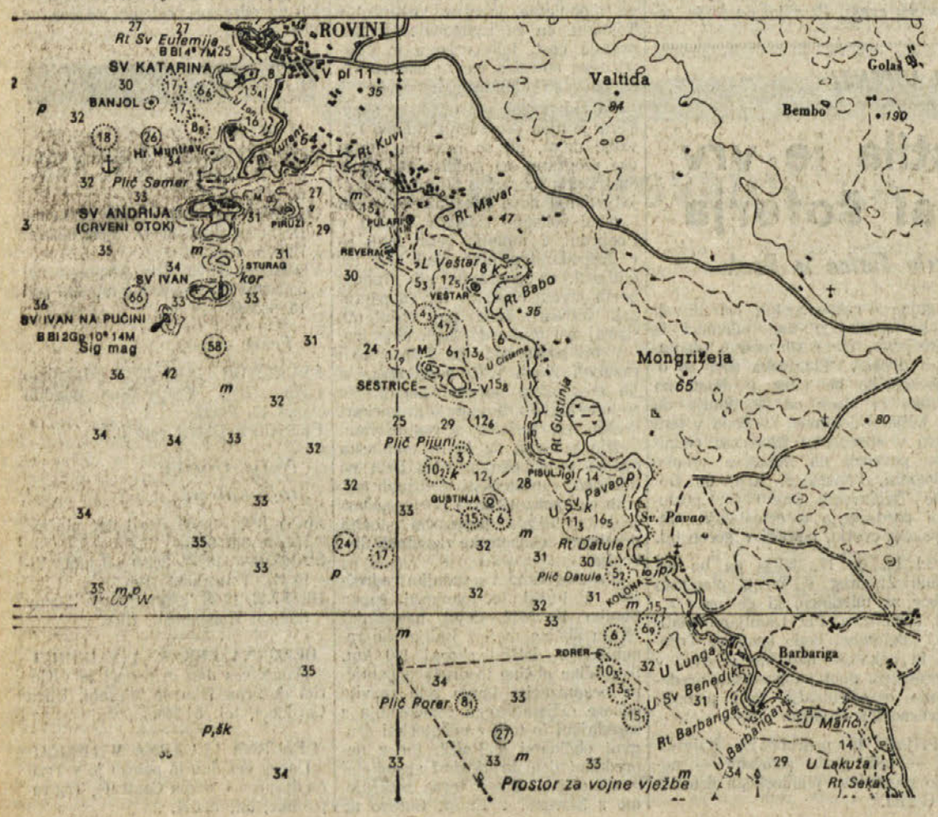

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Skede: Matematika
13.00 Mesta Sri Lanke
14.30 DNEVNIK
14.00 Mathias Sandorf, 8. del TV nadalj.
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Angleščina
15.10 64. Giro d'Italia
16.30 Doctor Who — 3. del
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1. . . Kontakt: Risanka Shirab, deček iz Bagdada, 4. epizoda Glasbeni program
18.00 Skede: Arheologija
18.30 Problemi gospoda Rossija
19.00 Ital. kronike
19.20 Moj brat policist, TV film
19.45 Almanah
20.00 DNEVNIK
20.40 Squadra speciale Most Wanted — TV film
21.35 Quark: Potovanja v svet znanosti
22.15 Športna sreda

Drugi kanal

12.30 Dnevnik 2 — Proti in za
13.00 Dnevnik 2 — Ob 13. uri
13.30 Šolska vzgojna oddaja
14.00 Popoldan
14.10 Diario di un maestro, 2. del
15.25 Človek in narava
16.20 Povej tvojo zgodbo
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldan
17.05 Mnenje Enza Bartoccija
17.30 Program za otroke: Čebelica Maja
18.00 Vzgojna TV drugih dežel: Velika Britanija
18.30 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Športne vesti
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dober večer z Paolom Ferrarijem
19.45 Dnevnik 2 — Vesti
20.10 Nogomet: Liverpool - Real Madrid
22.05 «La Venere d'Ille» — film Ob koncu Dnevnik 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

17.00 Povabilo v gledališče
19.00 DNEVNIK 3
19.35 20 let do 2000
20.05 Vzgoja in dežele
20.40 «Destinazione Tokyo» — film
22.40 DNEVNIK 3
23.15 64. Giro d'Italia

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.20 in 11.00 TV v šoli: Ali ste vedeli; Živi svet in fizika; Biologija; Predšolska vzgoja
18.30 Poročila
18.35 Jabolko
18.50 Umetnost v revoluciji
19.15 Okrogli svet
19.25 OBZORNIK
19.35 Glasbena mladina Slovenije
20.10 Risanka
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK
21.00 Film tedna: Gnezdo na vetru Zgodba tega filmskega prvenca Oleva Neulanda se dogaja prvo povojno jesen v neki estonski vasi. Jurijeva kmetija je kot gnezdo na vetru. Sovjetska oblast je sicer zmagala, toda «gozdni bratje» poskušajo z orožjem v roki ovirati sobodno življenje. Jurij se noče vmešavati v poslednjo bitko za mir na estonski zemlji. Toda usoda hoče drugače. Upanje, da se je možno izogniti problemom in dogodkom, je iluzorno. Avtor filma ves čas razmišlja o ceni življenja in smrti, pri tem pa ostaja zavest zgodovinski resnici. Sovjetski film Gnezdo na vetru je dobil na lanskoletnem filmskem festivalu v Karlovih Varih prvo nagrado za debitantski film.
22.35 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
22.40 V znamenju
22.55 Nogomet: Liverpool - Real Madrid

Koper

17.30 Risanke
17.46 Košarka: Jugoslavija - Poljska
19.00 Visok pritisk
19.30 Aktualna tema
20.00 Risanke
20.15 Stičišče
20.35 Črna roka — film
22.00 TV D - Danes
22.10 Nogomet: Liverpool - Real Madrid

Zagreb

18.00 Program za najmlajše
18.50 Dokumentarec
19.20 Agenda 80/81
20.10 Nogomet

SVICA

18.45 Kaj je novega pod streho
19.25 Kronika občine Varaždin
19.45 Amaterski studio
20.30 TV DNEVNIK
21.15 Nogomet
23.20 Črno-beli svet, oddaja o rocku

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Svetovni dogodki v začetku stoletja v poročanju Edinosti; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Glasba skozi stoletja; 11.30 Beležka; 11.35 Zimzelene melodije; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Zborovska glasba: Naši zbori; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Iz zakladnice slovenske mladinske literature; 14.30 Roman v nadaljevanjih - John Galsworthy: «Temni cvet: Jesen» - 6. del; 15.00 Nove plošče; 16.00 Slovenska literatura v Italiji; 16.15 Po poklicu jazzar; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci, Letošnja revija «Primorska poje»; 18.00 Iz sveta umetnosti; Poslušajmo film; 18.40 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 - 7.30 Otvoritev, glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.15 Obvestila in reklame; 6.37 Najava sporeda, objave; 13.00 Pregled dogodkov, najava sporeda; 13.05 Zapojmo pesem — spored mladinske zborovske glasbe; 13.40 Melodije na tekočem traku; 14.00 Jugoslovanska pop scena; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Po samoupravni poti; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in narodnozabavna melodija na vaš telefonski klic - 25-888; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba, objave; 17.00 Zaključek.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30 Poročila; 7.15 Horoskop; 8.32 Pisma Lucianu; 9.00 Z nami je; 9.15 Orkester Baiardi; 9.32 Intermezzo; 9.45 Mozaik; 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Kim; 11.00 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 13.33 Samo glasba; 14.00 Jugoslovanski motivi; 14.33 Mala diskoteka; 15.00 Na prostem; 15.15 Poje skupina Senad od Bosne; 16.00 Kino danes; 16.55 Pismo iz; 17.00 LP; 17.32 Muratti music; 18.10 Zborovska glasba; 18.45 Nasvidenje jutri.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW — Beli križ	102,0 MHz
UKW — Koper	98,1 MHz
UKW — Nanos	88,6 MHz

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00, 7.00, 10.03 in 15.04 Zeleni val; 7.25 Glasbena kombinacija; 9.00 Radio anch'io 81; 11.00 Štiri četrtine; 12.30 Ul. Asiago Tenda; 13.25 Poštna kočija; 14.30 Knjižna diskoteka; 15.05 Errepiuno; 16.30 Od ust do ust; 17.15 Patchwork; 18.35 Katerina ruska — 4. del; 19.30 Zgodovina jazza; 20.00 «La bambina», radij. priredba; 21.30 Peščena ura; 22.30 Evropa z nami.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila: Od 6.00 do 8.45 Dnevnik; 9.05 Zgrešena ljubezen; 9.32, 10.12, 15.00 in 15.42 Radiodue 3131; 11.32 Popevka poletja; 12.45 Corradodue; 16.32 Disco club; 17.32 Mastro Don Gesualdo; 18.32 Življenje se začenja pri 60. letih; 19.50 O kulturi; 20.40 Prostor X; 22.00 Milanonotte.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 5.50 Dnevni koledar; 6.00 Dobro jutro rojaki na tujem!; 6.20 Rekreacija; 6.30 Prva jutranja kronika - obvestila; 7.10 Prometne informacije; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.00 Druga jutranja kronika; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 10.05 Z radiom na poti; 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Rezervirano za . . .; 12.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Veliki zabavni orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 14.00 Danes do 13. - Iz naših sporedov; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Razmišljamo, ugotavljamo...; 15.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.50 Radio danes, radio jutri!; 17.00 «Loto vrtiljak»; 18.00 Studio ob 17.; 19.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 19.15 Naš gost; 19.30 Kaj radi poslušajo; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Henčka Burkata; 21.00 Koncert za besedo; 21.25 Debussyjeva dela za klavir štiriročno; 22.05 Jules Massenet: Odlomki iz opere Manon; 23.00 Našim rojakom po svetu; 23.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 23.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 24.05 Lirični utrinki; 24.10 Jazz pred polnočjo - Billy Harper; 01.05 - 5.30 Nočni program - glasba.

NA CESTI

varčevanje in varnost se ujemata

MINISTERO LAVORI PUBBLICI (8)
ispettorato circolazione

Različna starost, različno tveganje

Za vsako starost je tudi na cesti značilno različno vedenje s svojimi prednostmi in svojimi tveganji.
Pri analizi kateregakoli prometnega vprašanja je treba upoštevati starost kot **razločevalen element.**

Če npr. voznik opazi v daljavi starega človeka, ki prečka cesto, mora vedeti, da verjetno tisti človek slabo vidi in da so njegovi refleksi počasnejši od refleksov mladega človeka. To mora biti razlog za še posebno previdnost. In tako v mnogih drugih primerih . . .

Do 8. leta
Do osmega leta starosti mora otrok znati vsaj prečkati cesto. V teh letih mora tudi dobro spoznati prometne znake in se mora naučiti varnega obnašanja v nekaterih primerih. **V šoli bi morali redno poučevati o cestni vzgoji.**
S poučevanjem prometnih varnostnih norm ne smemo še nadalje odlašati.

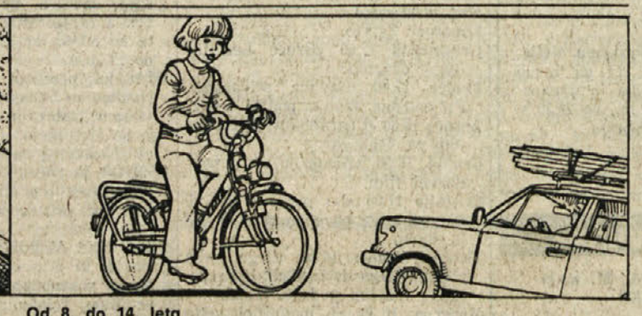

Od 8. do 14. leta
Mlad kolesar bi moral poznati že vsa pravila, da se lahko dobro vključi v promet. Nevarnosti so: preveč **prostodušna** vožnja, podcenjevanje **hitrosti** in oddaljenosti bližnjih vozil, slabe **luči**, peljati prijatelja na istem kolesu.

Od 14. do 18. leta
Hajdi z motociklom! Da, toda kako? Vedno s čelado in primerno opremo, brez izzivanja fizikalnih zakonov in pa križanja poti hitrejšim avtomobilom. Ministrstvo za javna dela — Inšpektorat za promet je izdalo v sodelovanju z ANCMA **dragocen priročnik za mladega motociklista** z naslovom «Via libera». Zanj lahko zaprosite neposredno na Ministero LL PP — Ispettorato Circolazione — Via Nomentana 2 — 00161 Roma.

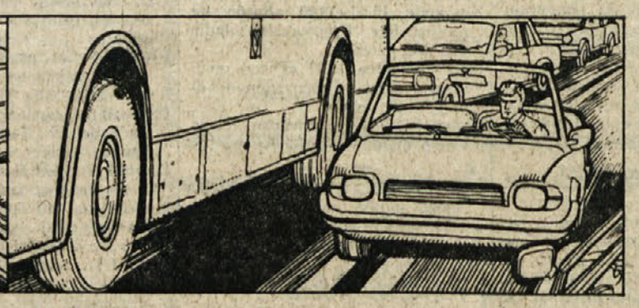

Od 18. do 24. leta
Po opravljenem vozniškem izpitu in po prvi dobi preizkušnje, **se mladi počutijo «gotove»**. Mednarodne statistike OCSE pa nedvoumno navajajo, da se prav v tej starosti pripeti največje število nesreč. **Premajhna izkušnja** in **pretiran občutek samozavesti** namreč znatno povečata količnik nevarnosti.

Od 24. do 60. leta
Absolutna večina voznikov spada v to kategorijo. Po 24. letu ima voznik več izkušenj in spretnosti, toda katerih nevarnosti se mora izogibati? V prvi vrsti **raztresenosti**, potem **nepoznavanja**, tudi delnega, prometnih pravil in končno **naglice** in **nediscipline**, predvsem, če je slednja namerna in zavedna zaradi odsotnosti nadzorstva ali v upanju, da se izmaže.

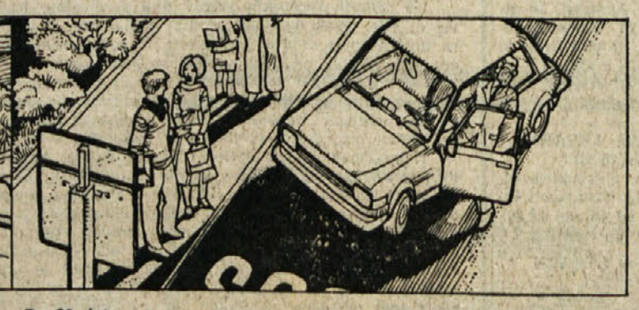

Po 60. letu
Dolgoletna izkušnja je v veliko pomoč starejšim, **ki so**, zelo pogosto, «zanesljivi vozniki». Kljub temu pa bi ne smeli pozabiti, da so pri tej starosti **reakcije počasnejše**, vid ni več tak, kakršen je bil, pa tudi **zmožnost koncentracije** se je verjetno zmanjšala.

KOŠARKA

EVROPSKO PRVENSTVO V ČSSR

PO ZELO SLABI IGRI V PRVEM DELU JUGOSLOVANI LE UGNALI ITALIJANE

Kičanović in Dalipagić odločilna za zmago «plavih» - Danes 2. kolo

Jugoslavija - Italija 99:88 (41:46)

JUGOSLAVIJA: Popović, Kičanović 29 (11:15), Benaček, Poljak, Petrović 1 (1:2), Dalipagić 27 (5:6), Delibašić 11 (2:3), Radovanović 9 (1:3), Čosić 11 (5:8), Vilfan 7 (5:6), Knego 3 (3:4), Skroče.

ITALIJA: Marzorati 8, Meneghin 15 (3:5), Silvester 8, Zampolini 13 (1:3), Villalta 14 (4:4), Gilardi 8 (2:3), Brunamonti 8 (2:3), Generali 5 (1:1), Ferracini 4, Vecchiato 2 (2:2), Boselli 3 (1:2), Costa.

SODNIKA: Arabadjan (Bolgarija) in Mottart (Belgija).

PROSTI METI: Jugoslavija 35:47; Italija 16:24. PET OSEBNIH NAPAK: Vilfan (29), Vecchiato (32), Meneghin (33), Radovanović (36), Dalipagić (38).

HAVIROV — Jugoslavija je uspešno startala v skupini B evropskega prvenstva v ČSSR. «Plavi» so včeraj zasluženo premagali Italijo in osvojili dve dragoceni točki, ki jima bodo še kako koristni v finalni skupini.

Včerajšnje srečanje je imelo dve različni sliki. V prvem polčasu so jugoslovanski košarkarji zelo slabo igrali, po drugi strani pa so «azzurri» s čvrsto obrambo in z večjo odločnostjo spravili v težave nasprotnike in tudi zasluženo vodili skozi vseh 20 minut igre. Njihovo največje vodstvo je celo znašalo 11 točk (32:21). Jugoslovanom ni šlo in ni šlo od rok. Vsi Jugoslovani so namreč razočarali, le Vilfan je proti koncu polčasa vnesel v igro Tanjevićeve ekipe nekoliko svežine in je tudi dosegel nekaj pomembnih košev, tako da je razlika v korist Italijanov ostala pri «le» petih točkah. Vse je kazalo v tem prvem polčasu, da bodo Italijani celo brez večjih težav premagali svojega, že od nekdaj velikega rivala.

V drugem polčasu pa povsem drugačna slika. «Plavi» so le zaigrali kot v najboljših časih in še posebno sta bila za «azzurre» nerešljiva uganka Dragan Kičanović in Dražen Dalipagić, ki sta polnila nasprotnikov koš kot za stavo. «Azzurrom» pa so medtem pojenjale moči in tako so si Jugoslovani lahko z večjo lahkoto poiskali prostor za met na koš, poleg tega pa so lahko tudi sprožili nekaj učinkovitih protinapadov, s čimer so povsem strli odpor «azzurrov».

V zadnjih minutah so «plavi» z lahkoto obdržali prednost in tako osvojili svojo prvo zmago na tem prvenstvu, ki ni samo pomembna zaradi osvojitev predragocenih točk, temveč tudi zato, ker bo nedvomno vlila pri reprezentantih novega poguma in zanosa pred nadaljnjimi srečanji, med katerimi je seveda sedaj najpomembnejše ono proti Sovjetski zvezi.

Za «azzurre» pa bo včerajšnji poraz dobra šola pred nadaljnjimi tekmami: za zmago je treba igrati vseh 40 minut odločno, zagrizeno, borbeno.

Obe reprezentanci bosta v današnjem, drugem kolu pred lažjo nalogo. «Plavi» bodo igrali proti Poljski, «azzurri» pa proti Turčiji.

Včeraj na EP

SKUPINA A
(Bratislava)
Izidi 1. kola

Izrael - V. Britanija	82:74	(36:39)
ČSSR - Grčija	95:70	(57:31)
Španija - Francija	102:93	(58:44)

Lestvica

ČSSR	1	1	0	95:70	2
Španija	1	1	0	102:93	2
Izrael	1	1	0	82:74	2
V. Britanija	1	0	1	74:82	0
Francija	1	0	1	93:102	0
Grčija	1	0	1	70:95	0

Današnji spored

15.00: Grčija - Francija; 17.45: Španija - Izrael; 20.00: ČSSR - Velika Britanija.

SKUPINA B
(Havirov)
Izidi 1. kola

ZRN - Turčija	66:51	(28:29)
SZ - Poljska	101:89	(51:41)
Jugoslavija - Italija	99:88	(41:46)

Lestvica

ZRN	1	1	0	66:51	2
SZ	1	1	0	101:89	2
Jugoslavija	1	1	0	99:88	2
Italija	1	0	1	88:99	0
Poljska	1	0	1	89:101	0
Turčija	1	0	1	51:66	0

Današnji spored

15.00: SZ - ZRN; 17.45: Jugoslavija - Poljska (neposreden prenos po TV Koper); 20.00: Turčija - Italija.

NOGOMET

V 1. JUGOSLOVANSKI LIGI

Danes 30. kolo

Po enotedenskem premoru (zaradi finala za jugoslovanski nogometni pokal) bo v 1. jugoslovanski zvezni ligi danes na sporedu 30. kolo. Če izvzamemo boj za sam vrh lestvice, katerega bojujeta trenutno Crvena zvezda in Radnički (med njima je le točka razlike, na razdalji treh točk pa jima sledi Hajduk, medtem ko ostale ekipe nimajo realnih možnost za večje ambicije), potem lahko mirno rečemo, da bo glavna pozornost veljala ekipam na spodnjem delu lestvice. Tam je namreč taka gneča, kot že dolgo ne, saj je na razdalji 4 točk kar deset ekip.

Danes bodo odigrali te tekme: Crvena zvezda - Sarajevo, Hajduk - Beograd, Napredak - Partizan, Olimpija - Rijeka, Vojvodina - Radnički, Dinamo - Sloboda, Velež - Borac, Željezničar - Vardar, Budućnost - Zagreb.

Uspel otroški pohod v Saležu

Drugi pomladanski pohod za otroke iz zgoniške in z repentabrske občine, ki so ga v nedeljo priredili v Saležu ŠK Kras, KD Kraški dom in KD Rdeča zvezda, je kljub nekoliko nižji udeležbi uspel zelo dobro in dosegel svoj namen. Nad 50 otrok od 4. do 12. leta starosti je po skupinah v spremstvu nadebudnih vaditeljic in dr. Stanka Budina veselo krenilo na pot, ki je vodila od trim steze v Saležu do Sv. Lenarta nad Samatorco in nato nazaj po drugi poti. Med potjo so reševali praktične naloge, opazovali naravne čare in odgovarjali na razna vprašanja iz prirodopisa, zgodovine, zemljepisa in iz splošne kulture. Na koncu so najboljše skupine nagradili s kolajnami, za vse udeležence pa so skuhali «paštašuto», ki se je po naporni hoji zelo prilegla.

B. S.

Večа se zanimanje

V Gorici se od začetka tega meseca odvija na odprtem igrišču Dijaškega doma rekreacijsko igranje košarke. Zanimanje za tovrstno športno pobudo se dan za dnem veča in privablja precejšnje število mladih iz raznih krajev goriške občine. Zato sta se organizatorja, rekreacijskega igranja košarke ŠZ Dom (Gorica) in Mladinski center, odločila, da bodo treningi trikrat tedensko, (doslej so bili le dvakrat) in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 20.30 dalje. V primeru slabega vremena trening odpade.

ODBOJKA

Na balkanskem prvenstvu

Zmaga in poraz Jugoslavije

NOVO MESTO — Prvi dan balkanskega odbojkarskega prvenstva je moška jugoslovanska reprezentanca premagala Grčijo s 3:0 (9, 12, 11). Čeprav so domačini zmagali samo po treh nizih igre, so imeli precej težav preden so strli odpor lanskega balkanskega prvaka. Nasprotnik je pokazal boljšo uigranost, saj se je šele pred kratkim vrnil iz kvalifikacij za EP. V prvem setu se je Malević še povrhu poškodoval, toda poškodba ni bila hujša, ker je potem spet stopil na igrišče.

Po pričakovanjih pa Jugoslavija B ni zmogla nuditi Romuniji kaj več kot dober odpor. Nasprotnice so izbojevale prvo zmago na Ravnah na Koroškem s 3:0 (2, 6, 8).

DANAŠNJI SPORED JE NASLEDNJI

NOVO MESTO — moški: 18.00 Romunija - Bolgarija.

RAVNE NA KOROŠKEM — ženske: 17.00 Bolgarija - Jugoslavija B; 19.00 Jugoslavija A - Romunija.

G. F.

NOGOMET

DREVI FINALE POKALA PRVAKOV

Liverpool - Real Madrid

Tekma brez favorita - Neposreden prenos po italijanski TV ob 20.10

PARIZ — Glavno mesto Francije bo danes že tretjič prizorišče finalnega srečanja pokala prvakov. Danes se bosta v Parizu spoprijela Real Madrid in Liverpool. Tekma se bo pričela ob 20.10 in jo bo neposredno prenašala tudi italijanska televizija.

V današnjem srečanju ni izrazitega favorita. Angleži sicer predvajajo bolj napadalno igro in za oko tudi privlačnejšo, madridsko moštvo pa je verjetno taktično bolje pripravljeno.

Kot zanimivost naj povemo, da je Real Madrid osvojil prvi pokal prvakov prav na pariškem stadionu (leta 1956), nakar je še štirikrat osvojil naslov najboljšega klubskega prvaka v Evropi. Liverpool pa je dvakrat osvojil ta pokal: leta 1977 in 1978.

Moštvi bosta danes igrali v naslednjih postavah:

LIVERPOOL: Clemence; Neal, Thompson; Hansen, A. Kennedy; Lee, McDermott, Souness, R. Kennedy, Johnson, Dalglicsh.

REAL MADRID: Augustin; Garcia Cortes, Sabido, Garcia Najas, Camacho; Del Bosque, Stielike, Angel; Juanito, Santillana, Cunnigham.

SODNIK: Palotai (Madžarska).

Za kvalifikacijsko tekmo za SP

Enzo Bearzot sklical «azzurre» za Dansko

RIM — Zvezni trener italijanske nogometne reprezentance Bearzot je sklical «azzurre» za kvalifikacijsko srečanje za SP proti Danski, ki bo 3. junija v Kopenhagnu.

Bearzotov seznam pa je naslednji: Ancelotti (Roma); Antognoni (Fiorentina), Bettega (Juventus), Bordon (Inter), Cabrini (Juventus), Collovati (Milan), Bruno Conti (Roma), Dossena (Bologna); Gentile (Juventus), Graziani (Torino), Marini (Inter), Oriali (Inter), Pruzzo (Roma), Scirea (Juventus), Selvaggi (Cagliari), Tardelli (Juventus), Viercowcod (Como), Zoff (Juventus).

Zbor igralcev bo v petek v Appianu Gentile.

MLADI «AZZURRI» ZA LINGBY

RIM — Seznam kandidatov za reprezentanco «under 21», ki bo v torek, 2. junija, igrala prijateljsko srečanje v Lingbyju proti vrstnikom Danske je naslednji:

Albiero (Spal), Franco Baresi (Milan), Benedetti (Pistoiese), Bonetti (Roma), Bonini (Cesena), Celestini (Napoli), Contratto (Fiorentina), Guerrini (Fiorentina), Manzo (Fiorentina), Marigo (Lazio), Mauro (Catanzaro), Monelli (Monza), Musella (Napoli), Claudio Pellegrini (Napoli), Pin (Perugia), Pradella (Udinese), Tassotti (Milan), Zinetti (Bologna).

Trener: Azeglio Vicini.

NEAPELJ — Glavni ravnatelj nogometnega kluba Neapelj Juliano je odstopil. V brzojavki, ki jo je naslovil predsedniku kluba Ferlainu, pa ne pojasnjuje vzroka svoje odločitve.

ŠD PRIMORJE

priredi 29., 30. in 31. maja na vrtu sedeža društva

ŠPORTNI PRAZNIK

SPORED:

PETEK, 29. maja
ob 17.00 — otvoritev; odprtje kioskov in družabni večer z igralci, člani in simpatizerji

SOBOTA, 30. maja
ob 15.00 — odprtje kioskov
ob 15.30 — velika briškola
od 20.30 do 24.00 — ples z ansamblom «THE LORDS»

NEDELJA, 31. maja
ob 10.00 — odprtje kioskov
ob 16.00 — tradicionalna nogometna tekma «Stari in mladi»
od 20.00 do 24.00 — ples z ansamblom «THE LORDS»

Delovali bodo dobro založeni kioski z dobro domačo kapljico!

3. OSNOVNOŠOLSKA OLIMPIADA

Lestvice učencev 3. in 4. razreda

Danes priobčujemo lestvice tekmovalcev na 3. osnovnošolski olimpiadi v Trstu še za učence 3. in 4. razredov, jutri pa bo na vrsti še peti razred.

DEČKI

3. razred

1. Nicolai Massimiliano KE 59,6, 2. Stopar Igor GR 59, 3. Žerjal David BJ 58,5, 4. Preselj Marko BA 58, 5. Klinc Milan KE 55,9, 6. Strain Igor RI 54,9, 7. Gerdol Igor ŠI 54,7, 8. Stubelj Luciano KE 54,6, 9. Ferfoglia Andrej BJ in Majcen Andrej BJ 54,5, 11. Oberdan Dean ŠI 54,4, 12. Zaina Claudio ŠI 54,2, 13. Ciriani Giuliano BA 52,1, 14. Bosich Edi GS 51,7, 15. Storchi Marco BA 51,6, 16. Papucci Andrej BA 51,3, 17. Sfarcich David BA 50,9, 18. Doles David BA 50,8 in Leghissa Stefano KE 50,8, 20. Volpi Andrej ŠI, Colbasso Luca MI 49,5, Alessio Andrea RI 49,5, 23. Tul David Milje 48,1, 24. Ferluga Andrej BJ 48, 25. Pregarz Oskar KE 47,6, 26. Kozman Aleksij 47,5, 27. Guštin Miran MI 47, 28. Čuk Vasja GS 46,6, 29. Armani Matija BJ 46,5, 30. Stefani Aleksander GS 46,4, 31. Pugliese Andrej Milje 46, 32. Majowski Dario Milje 45,8, 33. Sestan Davide RI 45,3, 34. Bevilaqua Marko ŠI 44,3, 35. Jelerčič David ŽU 43,6, 36. Danieli David GS 43, 37. Kert Corrado ŽU 42,5, 38. Tinta Vasco BJ 41, 39. Perzan Fabio RI 40,5, 40. Vidrih Davide ŽU 34,6.

4. razred

1. Poldini Dušan BJ 68,6, 2. Race Aljoša ŠI 66,7, 3. Tonchella Gianfranco KE 65,6, 4. Mahorčič Massimiliano MI 65, 5. Šavron Marko Milje 64,9, 6. Krasna Massimo ŽU 63,5, 7. Pertot Borut BA 62,1 8. Andreassi Franko RI 61,4, 9. Zezlina Aleksander KE 60,7, 10. Zuppin Andrej Milje 60,5, 11. Jercog David Milje in Taučar Aljoša GS 58,5, 13. Gasperini Massimo GR 58,3, 14. Ažman Peter BJ 58,2, 15. Mahnič Aleksander MI in Pisani Miran ŠI 57,6, 17. Andreuzzi Renato Milje 56,2, 18. Pertot Maksi BA 55,5, 19. Bole Igor BJ 54,4, 20. Sivic Aleksij BJ 54,3, 21. Tonel David Milje 54,2, 22. Jagodic Rado BJ 53,6, 23. Cergoli Aleksander RI 52,8, 24. Fontanot Pavel MI 51,8, 25. Starc Edvin KE 51,6, 26. Pečar Aleks KE 51, 27. Simonič Riccardo ŠI 50,7, 28. Počkaj Kristjan ŠI 49,3, 29. Drašček Mihec ŠI 47,8, 30. Devetak Igor KE 45,9, 31. Ostrouška Igor GS 52,5.

DEKLICE

3. razred

1. Colja Nastja ŠI 56, 2. Jagodic Vesna BA 53,8, 3. Srebotnjak Klavdija BJ 51, 4. Vidali Tamara ŠI 50,5, 5. Cetin Katja GR 48, 6. Savi Solidea KE 47,9, 7. Drašček Ivana ŠI 47,5, 8. Giacomini Erika ŠI 47, 9. Rudolf Barbara BJ 46,5, 10. Gulich Lara BA 46,4, 11. Vuga Marjana ŠI 46, in Cappelini Pamela ŽU 46, 13. Facchin Valentina KE 45,7, 14. Schmidt Petra ŽU 45,6, 15. Santin Katja Milje 45,3, 16. Rudež Jasmin ŽU 45,2, 17. Gec Sabrina MI 45, 18. Vitez Karin BJ 44, 19. Gonbacci Susanna Milje 45,3, 20. Cauther Samantha KE 43,5, 21. Calusa Dorotea KE 43,1, 22. Božjeglav Lara Milje 43, 23. Kovač Barbara ŠI 42, 24. Zobec Romina KE 41,6 25. Škerlj Marija Dolores RI 41,5, 26. Gandini Vaina BA 41,3, 27. Kermec Tanja BJ 41, 28. Quagliatini Cinzia KE 40,7, 29. Buzečan Erika BJ 40, 30. Sancin Michela GR 39, 31. Zapušček Jerica RI 37,7, 32. Bembi Marina BJ 36, 33. Ellero Danijela Milje 35,5, 34. Lorenzi Nataša MI 29,5, 35. Pettorosso Laura MI 22.

4. razred

1. Viller Mariza MI 60,2, Bucik Katja BA 60, 3. Migliore Katja ŠI 59,2, 4. Volpi Helena ŠI 57,4, 5. Gherlani Martina BA 57,1, 6. Klinc Marta KE 56,9, 7. Knez Marina GR 56,8, 8. Superina Barbara RI 55,8, 9. Savi Kristina MI 5,2, 10. Pilat Maša ŠI 54,6, 11. Sancin Dunja GR 53,9, 12. Vessel Tanja BJ 53,6, 13. Parovel Katja RI 51, 14. Cosoli Patrizia ŽU 50,7, 15. Reggente Kristina ŽU 50,2, 16. Svetina Dana Milje 49,7, 17. Bandelj Maša ŽU 49,4, 18. Rudež Alessia ŠI 49,3, 20. Valenčič Kristina ŠI 48,4, 21. Vessel Lara ŽU 48,1, 22. Smotlak Marina ŽU 48, 23. Ciriani Cinzia BA 47,4, 24. Schiulaz Sabrina RI 47,3 in Pischianz Nadja BJ 47,3, 26. Leghissa Ljuba RI 47,2, 27. Barič Toska Milje in Radetti Elena GR 47,1, 29. Antoni Elena GS 46,5, 30. Zoch Kristina GS in Lasič Kristina BA 46, 32. Šušmelj Monika ŽU 45,4, 33. Palčič Jana BA 44,1, 34. Pečar Serena MI 44, 35. Valenta Irena KE 43,8, 36. Repini Valentina ŽU 43,7, 37. Bartoli Danijela BJ 43,2, 38. Plisca Vanja BJ in Pangos Tatjana GS 43, 40. Vodopivec Vladica Milje 42,8, 41. Masi Barbara BJ 42,7, 42. Gregori Nataša KE 41,5, 43. Roje Nada MI 41,4, 44. Zlobec Barbara GS 41, 45. Pernarcich Sabrina ŽU 40, 46. Hrovatin Elena MI 39,7, 47. Lokar Pavla BA 38,7, 48. Dougan Sara ŽU 32,9.

KOLESARSTVO

11. ETAPA «GIRA»

RENOSTO NAJHITREJŠI

Kljub težavam zaradi predvčerajšnjega padca, je Moser prispel do cilja

AREZZO — Za včerajšnjo enajsto etapo od Cascie do Arezza je vladalo precejšnje zanimanje predvsem v zvezi s Francescom Moserjem, saj je bil zaradi predvčerajšnjega padca v dvomu njegov nadaljnji nastop na «Giru». Kljub bolečinam pa se je Moser le predstavil na startu in tudi privozil do kraja. Etapa sama na sebi ni predstavljala večjih težav tako da se je ponovno uveljavil eden izmed mlajših, Giovanni Renosto, ki je šele letos prestopil med profesionalce ter se tako pridružil prav tako neoprofesionalcem Bontempiju, ki je bil prvi v poletapi v Bibioneju in Argentinu, ki je bil najhitrejši v Cosenzi.

V skupni lestvici pa tudi včeraj ni prišlo do sprememb na vrhu. Saronni je namreč še vedno roza majica, čeprav je nekoliko tvegal zaradi padca, vendar si je kmalu opomogel in po nekaj kilometrih ujel glavnino. Njegov padec in ploho, ki se je ulila, pa je izkoristil Maestrelli, ki se je pognal v beg. Kmalu so se mu pridružili še Renosto, Donatello, Švicarja Bolle in Lienhard, Santoni, Torelli, Bombini, D'Alonzo in Bertacco. V zaključnem naletu pa je bil najhitrejši Renosto, pred Mastrellijem, ki je pred tem potrošil precej energije, saj je vseskozi vodil, medtem ko Renosto ni preveč sodeloval pri pobegu (zaradi krčev, kot je potem povedal).

Danes čaka Saronnija precej težavna naloga, saj bo cilj v vzponu na Monteneru, kar gotovo daje priložnost gorskim vozačem da znova resno ogrozijo roza majico. Za Saronnijem je namreč cela skupina kolesarjev, ki zaostajajo le za nekaj skromnih sekund.

MINIBASKET

Bor — Ente Porto 34:30 (14:16)

BOR: Barini 6, Volk, Burolo, Krasna, Klinc 16, Cappellin 2, Biekar 6, Košuta 4.

V zadnji tekmi letošnje sezone so se najmlajši borovi minikošarkarji srečali z novoustanovljeno ekipo Ente Porto in zasluženo zmagali. Tekma je bila pravi dokaz borove celoletne izpeljane poti, saj so začeli plavi tekmo zelo slabo, zgrešili vsemogoče in zmedeno igrali, v drugem polčasu pa so s skupinsko igro nadigrali fizično slabše nasprotnike in tako slavili zmago.

Tekma, ki so jo borovci zaigrali ni bila najboljša, vendar vseeno zaslužijo vsi pohvalo za napredek, ki so ga pokazali v letošnjem letu.

Max

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO

ODBOJKA

PRVENSTVO «UNDER 15»

DRŽAVNI FINALE BREZ NAŠIH EKIP

Sodnik oškodoval odlične borovke

Naskok na državni odbojkarski finale za dekleta pod 15 letom se je za slovenski ekipi, goriško Olympio in tržaški Bor, predčasno končal v Fiume Venetu, kjer je bil v nedeljo deželni del tega prvenstva.

Obe naši ekipi sta namreč izgubili že v izločilnih tekmah, za vstop v vsedržavni finale v Palermu pa sta se potegovali vrsti pordenonske in videmske pokrajine.

Če je bil poraz goriške Olympie, za katero je že sama osvojitev pokrajinskega naslova nedvomno velik uspeh, pričakovan, pa tega ne moremo reči za mlade borovke, ki so bile dejansko že na pragu velikega «podviga». Proti ekipi Sangiorgine so namreč naša dekleta, po prepričljivem porazu v prvem setu, z izredno učinkovitimi servisi in solidnim sprejemom — faktorja, ki sta v prvenstvu «under 15» odločilna — premočno osvojile drugi set. Tudi v tretjem setu so borovke odlično začele in vodile z 10:6. Sangiorgina je zaostanek nadoknadila in začel se je ogorčen boj za dosego 15. točke, boj, v kaetrem so naše igralke vsekakor pokazale veliko prisebnost, zrelost in zagrizenost. Žal pa je prav v tem kočljivem trenutku odigral glavno vlogo prvi sodnik, ki je s «svojevrstnimi» odločitvami oškodoval borovke. Našim dekletom ni «odpustil» niti najmanjše napake, nasprotnice pa so z žogo delale, kar so «hotele», ne da bi sodnik kdajkoli «podvomil» v njihovo igralsko spretnost. Da ne gre za običajni vitimizem potrjuje tudi dejstvo, da je ob koncu tekme sam trener Sangiorgine priznal, da je na končni izid srečanja odločilno vplivalo sojenje.

Ne glede na razočaranje, ki je prevevalo v Borovem taboru, pa smo lahko z nastopom tržaških odbojkaric zadovoljni. Igra je bila na precej visoki ravni, za kar gre zasluga prav vsem posameznicam in trenerju Sonji Furlanič. Pretirano bi bilo trditi, da so naše igralke pokazale večje znanje od nasprotnic. Ekipi sta si bili enakovredni, dejstvo pa je, da se je v tretjem setu, pred posegom sodnika, tekma odločno zasukala v korist slovenskih igralk. Pa še to: borovkam se je poznalo, da so v pokrajinskem delu prvenstva «under 15» slavile vse preveč lahke zmage zaradi pomanjkanja enakovrednih nasprotnic (z izjemo Kontovela in delno OMA), kar vsekakor priča, da tržaška pokrajina, tudi glede ženskega naraščaja, zaostaja za ostalimi v deželi. (ak)

IZIDI IZLOČILNIH TEKEM

Maniago (PD) — Olympia (GO) 2:0 (7,6)

Sangiorgina (UD) — Bor (TS) 2:1 (10, —5, 11)

FINALNA TEKMA

Maniago (PD) — Sangiorgina (UD) 2:0 (5, 13)

ZA PRESTOP V D LIGO

Breg — La Talpa 3:1 (15:8, 14:16, 15:5, 15:9)

BREG: Ota, Vilma in Ksenija Kocjančič, Švab, Maver, Fontanot, Alberti, Smotlak, Žerjal, Pečenik, Canciani.

Brežanke so odigrale predzadnjo tekmo tega prvenstva in so že matematično napredovale v D ligo. Kljub zmagi niso zadovoljile s svojo igro. Prvi set so Brežanke zmagale s precejšnjo lahkoto, v drugem pa so popustile in so nasprotnice začele graditi z večjo lahkoto in tudi močneje napadati. Zaradi zmede, ki je nastala na igrišču Brežank, so nasprotnice prišle v vodstvo in vodile s šestimi točkami prednosti. Takrat so se Brežanke nekoliko umirile in začele igrati bolj pazljivo ter izenačile pri 13. točki. Priložnost, da bi zmagale set so si zapravile v zgrešenim servisom pri 14. točki. Tretji set se je odvijal praktično enosmerno, saj so nasprotnice popolnoma klonile. Tudi v zadnjem setu so Brežanke stalno vodile in zmagale.

Mrs

Spored praznika SK Devin

PETEK, 29. MAJA
16.00 — Otvoritev
17.00 — Vaške igre
20.00 — 01.00 Ples z ansamblom «The Lords»

SOBOTA, 30. MAJA
14.00 — Odprtje kioskov
15.00 — Risarski ex tempore
1. kat.: otroci iz vrtcev
2. kat.: osnovnošolci
3. kat.: srednješolci
15.00 — Tekmovanje v briškoli
18.00 — Vaške igre
20.00 — 01.00 Ples z ansamblom «Furlan»

NEDELJA, 31. MAJA
10.30 — Mednarodno tekmovanje na ski rolkah
15.00 — Nagrajevanje
18.00 — Vaške igre
20.00 — 01.00 Ples z ansamblom «Aries»

TAKO NA CILJU

11. etape Cascia — Arezzo (199 km)

1. Giovanni Renosto 5 ur 18'43" (odb. 30")
2. Enrico Maestrelli 5 ur 18'44" (odb. 20")
3. Thierry Bolle (Švi.) 5.18'45" (odb. 10")
4. Claudio Torelli z zaost. 2"
5. Emanuele Bombini
6. Aldo Donadello 4"
7. Tullio Bertacco
8. Erwin Lienhard (Švi.)
9. Antonio D'Alonzo (Švi.) 6"
10. Claudio Santoni
11. Mario Noris 2'40"
12. Jean Marie Wampers (Bel.)
13. Willy Sprangers (Bel.)
14. Salvatore Maccali
15. Giovanni Mantovani 2'51"
16. Pierino Gavazzi
17. Benny Schepmans (Bel.)
18. Pierangelo Bincoletto
19. Tommy Prim (Šved.)
20. Serge Demierre (Švi.)
32. Giuseppe Saronni — vsi s časom Mantovanija — itd.

SKUPNA LESTVICA

PO 11. ETAPI

1. **Giuseppe Saronni 58 ur 26'17"**
2. **Claudio Bortolotto z zaost. 22"**
3. **G. Battista Baronchelli 31"**
4. **Alfio Vandi 49"**
5. **Silvano Contini 49"**
6. **Giovanni Battaglin 50"**
7. **Tommy Prim (Šved.) 1'04"**
8. **Josef Fuchs (Švi.) 1'23"**
9. **Roberto Visentini 1'32"**
10. **Beat Breu (Švi.) 1'33"**
11. **Vladimiro Panizza 1'33"**
12. **Mario Beccia 2'03"**
13. **Alessandro Pozzi 2'08"**
14. **Giuseppe Farca 2'12"**
15. **Leonardo Natale 3'35"**
16. **Knut Knudsen (Nor.) 5'17"**
17. **Francesco Moser 5'21"**
18. **Dietrich Thurau (ZRN) 5'26"**
19. **Alfio Chinetti 5'36"**
20. **Erwin Lienhard (Švi.) 5'40"**

itd.

Današnja 12. etapa od Arezza do Livorna - Montenera za skupnih 218 km predvideva vzpon na Montenero. Zato izvedenci predvidevajo, da bo to predvsem lepa priložnost za gorske vozače, da ponovno spravijo v težave Saronnija.

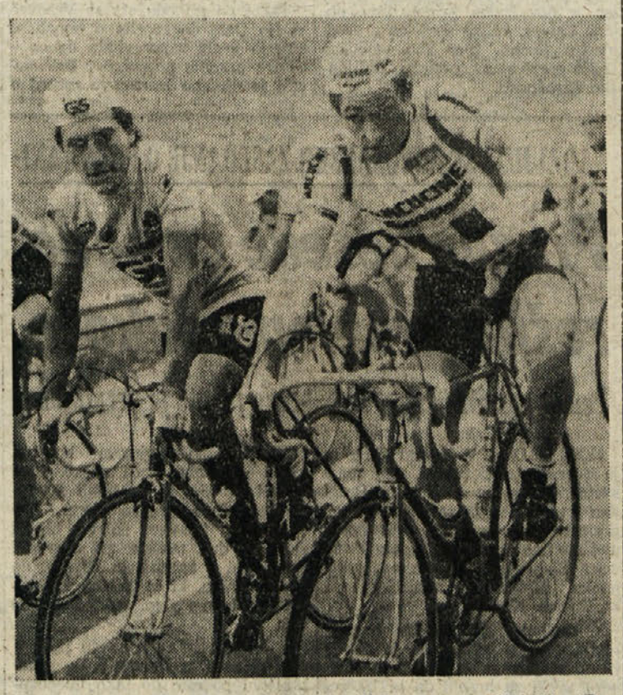

Saronni in poškodovanj Moser med včerajšnjo etapo (Telefoto AP)

KOTALKANJE

MLADINSKE IGRE

David Černic iz Gabrij v državnem finalu v Catanii

David Černic, učenec osnovne šole iz Gabrij in član kotalkarskega društva Vipava s Peči, se bo udeležil v Catanii državnega prvenstva v kotalkanju v okviru mladinskih iger. To možnost si je Černic zagotovil prejšnjo nedeljo v Cordenonsu pri Pordenonu, kjer je bilo deželno prvenstvo v kotalkanju za otroke osnovnih šol. Černic je v hudi konkurenci zasedel s 103 točkami I. mesto in možnost nastopa v sicilskem mestu.

Černiceva kotalkarska pot je sicer zanimiva, saj ni pred leti veliko obetal. Predlanskim pa se je fant lotil resnega dela pod strokovnim vodstvom vaditeljice Jadranke Kos in žel prve dobre rezultate. Letos je na mladinskih igrah zmagal tako na občinski kot na pokrajinski ravni ter prejšnjo nedeljo še v Cordenonsu.

Sicer je kotalkanje glavna značilnost športnega društva Vipava. Tako bo na ploščadi na Peči v nedeljo pokrajinsko prvenstvo ARCI-UISP, na katerem bodo poleg domačinov nastopili še kotalkarji društva Oton Župančič iz Štandreža ter mladi iz Ronk. Najboljši se bodo udeležili deželnega prvenstva, ki ga bo vedno na Peči slovensko društvo pripravilo 4. in 5. julija. Ob tej priložnosti bo nastopilo več kot 120 kotalkarjev iz cele dežele.

Kotalkarji Vipave imajo zelo bogat spored tekmovanj in nastopov. Ena skupina se bo 13. in 14. junija udeležila na Občinah deželnega tekmovanja, ki ga prireja kotalkarska federacija. Podobnega tekmovanja pa se bo druga skupina udeležila 20. in 21. junija v Gorici.

PR

NOGOMET

NAŠE MLADINSKE EKIPE NA RAZNIH TURNIRJIH

Visoki porazi za nepopolne postave

NARAŠČAJNIKI

POKAL PACCO

San Giovanni - Primorje 0:0

PRIMORJE: Zetin, Gašperlin, Martellani, Pertoto, Vidali, Grgič, Celea, R. Vidali, Pečar, Antoni Rocchetti.

Naraščajniki Primorja so proti ekipi San Giovanni zamudili zadnjo priložnost za uvrstitev v finalni del pokala Pacco. Proti solidni ekipi San Giovanni, ki je nastopila v deželnem prvenstvu, so rdeče - rumeni odigrali res odlično srečanje. Prosečani so bili celo boljši od domačinov in po priložnosti za gol bi si tudi zaslužili zmago.

Kras — Supercaffè 0:5 (0:1)

KRAS: Rado Milkovič, Colja, Šuc, Igor Milkovič, Drago Purič, Tavčar, Rebula, Terčon, Hrvatič, Škrk.

V zadnji tekmi turnirja, ki je bila obenem tudi zadnja uradna tekma v letošnji sezoni, je Kras doživel visok poraz. Na domačem igrišču so krasovci klonili gostom, ki so nastopali na deželnem prvenstvu. Naši fantje so začeli s desetimi igralci, ker je bil v prejšnji tekmi izključen Mulè. V prvem polčasu so bili rdeče - rumeni povsem enakovredni gostom. Igra pa je bila z obeh strani precej ostra in nekaj minut pred koncem prvega polčasa je sodnik zaradi prekrška izključil Draga Puriča. Drugi polčas so tako igrali z dvema igralcema manj in poraz je bil neizbežen.

IZIDI 24. 5. 1981

SKUPINA C

Skupina C: Campanelle - Fortitudo 1:4; Libertas - Vesna 2:0; Costalunga prosta.

Lestvica: Fortitudo 5, Costalunga 4, Vesna in Libertas 3, Campanelle 1.

Skupina D: Kras - Supercaffè 0:5; San Giovanni - Primorje 0:0; Inter Trieste prost.

Lestvica: Supercaffè 6, San Giovanni 5, Primorje in Inter Trieste 2, Kras 1.

CICIBANI

Kras - Supercaffè B 2:2 (1:2)

KRAS: Robert Purič, Žagar, Lucijan Škabar, Škrk, Križman (Alan Škabar), Šuc, Andrej Purič (Marko Škabar).

STRELEC za Kras: Šuc dvakrat.

Krasovci so zadnjo tekmo na domačem igrišču igrali neodločeno. Rdeče - beli so začeli dobro in že v prvi minuti je Šuc zatresel mrežo. Gostje so dvakrat premagali Krasovega vratarja in zaključili prvi polčas z golom prednosti. Šele proti koncu drugega polčasa je Šuc iz prostega strela dosegel izenačujoči zadetek.

Chiarbola — Primorje 7:0 (3:0)

PRIMORJE: Blazon, Umek, Kralj, Grmek, Štoka, Tavčar, Frasinelli (P. Štoka).

Sam rezultat jasno priča, da Prosečani niso bili kos Chiarboli. Toda rdeče - rumeni imajo kot opravičilo to, da so šli na igrišče brez standardnega vratarja.

IZIDI 20. 5. 1981

Skupina C: Breg - Chiarbola 2:3; Primorje - For You 2:4; San Vito prost.

IZIDI 23. 5. 1981

Skupina C: For You - San Vito prek.; Chiarbola - Primorje 7:0; Breg prost.

Lestvica: Chiarbola 8, San Vito 4, Breg 3, For You 2, Primorje 1.

NAJMLAJŠI

POKAL ACQUAVITA

IZIDI 24. 5. 1981

Skupina A: Blue Star - Ponziana 0:4; Triestina - For You 0:4; Primorje prosto.

Lestvica: Triestina 4, Primorje 3, Blue Star in For You 2, Ponziana 1 točka.

ZAČETNIKI

POKAL MAYER

IZIDI 24. 5. 1981

Skupina D: Rosandra - Muggesana 0:0; Don Bosco - Domio 0:7 in Breg - Primorje 0:0.

Lestvica: Domio 7, Muggesana 6, Don Bosco in Rosandra 5, Primorje 2, Breg 1.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v zvezi z nedeljskimi srečanji v prvi ligi za eno kolo izključila dva igralca Rome, Pruzza in Turoneja, ter nogometaša Bologne Dosseno.

* * *

CAGLIARI — Trener Mario Tiddia, ki je enajsterico Cagliarija popeljal iz B v A ligo, je včeraj sporočil, da dokončno zapušča klub.

OBVESTILA

ŠD Breg

obvešča, da bo v torek, 2. junija, na igrišču v Dolini poskusni trening za mlade cicibane (letniki 1970, 1971, 1972 in 1973). Vabljeni vsi, ki bi radi začeli z nogometom.

* * *

ŠZ Bor sekcija minibasket

Sklepna seja za vse starše otrok, ki obiskujejo minibasket, bo v petek, 29. maja, ob 19.30 na stadionu «1. maj». Na seji bo govor o poteku sezone in poletnih tečajih ter razno. Prisotnost obvezna.

* * *

Športna šola Trst

sporoča, da bo seja glavnega odbora v jutri ob 20. uri.

Seja bo v Ul. sv. Frančiška 20.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečna 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 27. maja 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II, nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GOSPODARSKO PISMO IZ SLOVENIJE

Koliko je pravzaprav dinar še vreden?

Kdor sprotno pregleduje uradne tečajne vrednosti dinarja in drugih valut, lahko ugotovi, da se uradni tečaj dinarja vsak teden le malenkostno spreminja, pregled tečaja za dalj šasa nazaj pa kaže, da dinar vztrajno izgublja svojo vrednost. Zato se zastavlja vprašanje, koliko je dinar pravzaprav vreden ne glede na uradni tečaj.

Odgovor na to vprašanje lahko dajo tuje menjalnice denarja, v njih dinar neprestano močno izgublja svojo veljavo. Svojevrsten barometer dinarjeve vrednosti pa je tudi črna menjava v Jugoslaviji. Na črni borzi je opaziti zanimiv pojav: čeprav na njej navadno ne manjka tistega, kar sicer manjka na prostem trgu, zdaj na črnem trgu v Jugoslaviji začenja primanjkovati celo tujega denarja. Čedalje manj je tistih, ki tuj denar prodajajo oziroma zamenjujejo za dinarje, povpraševanje po tujem denarju pa je čedalje večje. Tako močno povpraševanje spodbuja visoka inflacija denarja. Ljudje, ki so prihranili kaj denarja, ga skušajo zamenjati v devize in devize naložili v banke. Tako svoj zaslužek obvarujejo pred inflacijo. Zato je vrednost deviznih hranilnih vlog že presegla 8 milijard dolarjev, kar je, če skušamo ponazoriti s primerjavo, približno toliko kot je bil lanski izvoz jugoslovanskega gospodarstva. Je to neizbežno in jasno potrdilo, da dinar izgublja še tisto nekaj malega konvertibilnosti, ki jo je imel doslej?

Zanimiv je tudi drug pojav: v Jugoslaviji ni uradnega deviznega trga ali bolje uradni devizni trg ne deluje. Razlog je preprost. Ni dovolj tujega denarja. Če bi kakšno podjetje nujno rabilo devize za to na primer, ker bi na ta način lahko sklenilo dober izvozni posel, deviz na uradnem deviznem trgu ne more kupiti. Znano je precej primerov, ko je kakšno podjetje rabilo nekaj sto tisoč dolarjev, da bi z njimi kupilo kakšne sestavne dele za svoje izdelke. Tega denarja ni moglo dobiti, čeprav bi z izvozom teh svojih izdelkov, v katere je treba vgraditi nekaj ali celo en sam uvožen del, lahko zaslužilo nekaj milijonov dolarjev. Posli zato propadajo. Vendarle devizni trg kljub temu obstoji, (čeprav je podoben onemu prejšnjemu — črnoborzianskemu). Podjetja namreč lahko pri drugem podjetju, ki ima devize legalno kupijo devize, vendar jih morajo plačati po precej zasoljeni ceni, celo za 50 odst. dražje kot je uradni tečaj.

Poleg tega trga je še en devizni trg. Eno podjetje lahko svojedevize naloži pri drugem, ki devize nujno potrebuje za izvozni posel. Podjetje, ki posoja, dobi devize vrnjene, soudeleženo pa je tudi pri dobičku (ali natančneje dohodku), ki ga ustvari drugo podjetje z izvoznim poslom. Ali obratno: podjetje, ki ima devize, nima pa dovolj denarja za naložbe, najde partnerja, ki ima dovolj denarja, nima pa deviz, brez katerih ne more uvažati, brez uvoza pa njegova tovarna ne more proizvajati. Prvo podjetje drugemu vrača posojen denar z devizami. Posojen lahko napišemo v navednicah, ker si oba delita tudi dohodek od nove naložbe. Tak posel sta na primer sklenila kranjska Sava, ki izdeluje avtomobilske gume in mora kavčuk uvažati, pa za uvoz nima dovolj deviz — in Zdravilišče Rogaška, ki ima veliko deviznega dohodka, nima pa dovolj denarja za gradnjo novega hotela. Zdaj si obe podjetji med seboj pomagata z denarjem in z devizami. Povemo naj še to, da tak devizni trg politika in vlada podpirata, kajti takšne povezave že uvajajo dohodkovno povezovanje (obe podjetji participirata pri dohodku) in ker je vse to možno narediti na podlagi samoupravnega sporazumevanja.

Takih povezav sicer ni malo, toda mnogo več je onih, kjer eno podjetje preproda devize drugemu po mnogo višji ceni kot je uradna. Ta posel je dokaj manj zapleten kot tisti, kjer se je treba dohodkovno povezovati, pa tudi zaslužek je takojšen. Vendar je tudi na tem trgu opaziti podoben pojav kot pri onem, kjer nastopata zasebni prekupčevalec in zasebni kupec: ponudba deviz je čedalje skromnejša, povpraševanje čedalje večje. Torej lahko tudi ta dokaz uporabimo kot dejstvo, da dinar izgublja svojo konvertibilnost.

Nihče ne more več zabeležiti števila takihle pojavov: proizvajalec tistih izdelkov, ki gredo dobro v denar, zahteva od kupca, da naj del plačila poravna v devizah. Ne gre sicer za kupčije, ko hoče nekdo prodati krompir, moko, toaletni papir, čokolado, kuhinjsko posodo... torej vse tisto, kar je moč kupiti v trgovinah, pač pa gre za drugačne reči. Premogovniki na primer zahtevajo, da naj veliki odjemalci del plačila za kupljen premog poravnajo v devizah. Take zahteve pošiljajo železarne za železo. Topilnice bakra za bakreno žico. Izdelovalci najbolj iskanih polizdelkov za svoje izdelke. Ali na primer mesarji, ki dobavljajo hotelom na jadranski obali meso. Mesarji zahtevajo, naj hoteli, kjer bivajo tuji turisti, del plačila poravnajo z devizami. Velikokrat imajo take zahteve dopolnila in pojasnila: če ne boste del plačila poravnali v devizah, vam blaga ne moremo dobaviti.

Toda tako izsiljevanje je po svoje celo razumljivo. Tovarna, ki na primer izdeluje nekaj za drugega partnerja, mora posamezne sestavine, brez katerih proizvodnja ne more teči, uvažati. Ker nima deviz, jih zato na tak način zahteva od partneja, če pa jih partner ne bo dal, bo proizvajalec dobave storniral, saj bo moral svoje izdelke izvoziti, da bo dobil devize, in da bo lahko uvozil tisto, kar potrebuje za normalno proizvodnjo.

Posledice vsega tega so daljnosežne: reprodukcijske povezave se trgajo, gospodarstva se zapirajo v republiške ali celo regionalne meje, izsiljevanj ni malo... Toda za naše razmišljanje je bistveno nekaj drugega. Kar naenkrat je dobil dinar v državi, kjer je uradno plačilno sredstvo, še svojo mogočnejšo in bolj cenjeno sestro — devizo. In ta njena sestra je tudi (napol) uradno plačilno sredstvo. Ker pa dinar mučijo še nekatere druge bolezni, mu te bolezni še zmanjšujejo vrednost. Tudi zato je padel daleč pod tisto ravnijo konvertibilnosti, ki jo je hotel nekdaj že doseči in ji je bil pred leti že zelo blizu.

Jasno je, da so vsi ti pojavi (vseh pa niti nismo našteli) toliko močnejši, kolikor je več težav v državni plačilni in devizni bilanci, kolikor večja je razlika med planiranim in doseženim izvozom. Prav na tem področju pa so težave izredno velike. Zato se jugoslovanski gospodarski politiki zastavlja temeljno vprašanje: kaj storiti, da bi vse te slabe pojave zavrli in odpravljali. Ali, če posplošimo, kaj storiti, da bi dinarju vrnili nekdanjo veljavo ali da bi vsaj zaustavili nenehno padanje njegove vrednosti, če že ni mogoče doseči njegove konvertibilnosti.

Rešitve ni pravzaprav nakazane še nobene. Je pa veliko glasov o tem, kaj bi bilo treba storiti. Naj omenimo samo nekatere skrajnostne: devizni sistem, tak, kakršen velja zdaj, je slab in ga je treba spremeniti; povsem je treba spremeniti zakon o deviznem poslovanju, ker je prav ta zakon omogočil številne špekulacije in izsiljevanja; devizni sistem je zelo dober, napreden, vendar ga gospodarstvo in celo najvišja uprava ne spoštujejo in delajo mimo njega, zato je treba več reda, doslednosti, nadzora in tudi sankcij; devizno poslovanje in zunanjetrgovinsko poslovanje naj vzame v roke država in naj o tem centralistično odloča; ni pomembno, kakšen je zunanjetrgovinski in devizni sistem, pomembno je, da je gospodarstvo bolehno in da zato ni sposobno samo zagotoviti dinarju trdnosti, torej je treba ozdraviti gospodarstvo...

Nekaj bo torej treba storiti! Tega se zavedajo očitno tako v političnih kot v vladnih krogih, zato so tudi sklicali za prihodnji teden na Brionih nekajdnevno skupno sejo kar treh zveznih družbenih svetov (nekakšnih najvišjih posvetovalnih in svetovalnih teles v državi), ki naj ugotovijo in se tudi dogovorijo, kaj bi bilo najprimerneje storiti.

JOŽE PETROVČIČ

V PRIČAKOVANJU DEVETEGA IZREDNEGA KONGRESA PZDP

POLITIČNA KONFRONTACIJA NA POLJSKEM DOBIVA ČEDALJE NEVARNEJŠE RAZSEŽNOSTI

Manifestacije v podporo političnih jetnikov - Grožnje dogmatskih krogov v partiji - Nadaljuje se preiskava o odgovornostih prejšnjega vodstva

VARŠAVA — V pričakovanju devetega izrednega kongresa PZDP se na Poljskem nevarno in dramatično stopnjuje politični boj. V zadnjih dneh je prišlo do novih protestov s stavkovnimi grožnjami in z nevarnimi protestnimi manifestacijami. Svoje nezadovoljstvo so na tak način izrazili delavci v elektrogo spodarstvu, gasilci, upravno in tehnično osebje kmetijskih zadrug in delavci drugih strok.

Vloga posrednika med «upornimi» delavci in državnim aparatom so odigrali sindikalisti Solidarnosti, ki so spoznali, da se lahko doseže vidne rezultate predvsem za pogajalsko mizo in ne s stavkami in demonstracijami. Pritisk v političnem življenju pa so do nedovoljene višine dvignile predvsem široko pripravljene manifestacije v podporo poljskih političnih jetnikov, ki predstavljajo prvo neposredno grožnjo mirnemu razvoju v državi.

Pobudnik teh manifestacij je bilo nedavno ustanovljeno Združenje neodvisnnih študentov, ki se mu je za čudo pridružila tudi poljska Cerkev, saj so bile 25. maja v poljskih cerkvah posebne maše za politične jetnike. Resnici na ljubo so študentje predvsem izkoristili cerkveno pobudo, da je njihov protest zadobil vsedržavno razsežnost. Zamanj so se voditelji Solidarnosti, cerkveni dostojanstveniki in priznani kulturniki trudili, da bi študente odvrnili od njihovega namena.

Na dan manifestacije so objavili pismo predsednika poljske časnikarske zveze Bratkowskega, ki je med drugim izjavil: «Napetost ponovno raste, podpira jo propagandna kampanja, ki trdi, da je našo državo zajela anarhija, netiva pa ji dajejo pobude raznih skupin, ki hočejo s provokacijami dokazati obstoj anarhije, ki hočejo za vsako ceno ustvariti tok sprememb, preporod države in gospodarstva. V takem položaju ima lahko vsaka poulična manifestacija nepredvidljive posledice».

V Varšavi so že pripravljali protimanifestacijo pristaši nacionalistično dogmatske skupine «Grunwald», da bi lahko prišlo do provokacij in medsebojnega obračunavanja, ki se bi izrodilo v hude nerede. Na srečo so študentje skrajšali potek manifestacije in se omejili predvsem na izročitev pismene zahteve poljski vladi, naj osvobodi politične jetnike. Podobne manifestacije so bile v skoraj vseh poljskih mestih.

Prav tako nevarno znamenje o ostrem političnem boju v državi je nedavno pisanje novega tednika «Rzeczywistosca» (resnica), ki zagovarja stališče najbolj ortodoksnih in dogmatskih poljskih komunistov, češ da so dosedanje volitve delegatov za izredni kongres nesprejemljive. Tednik trdi, da so v livarskem obratu «Huta Warszawa» izvolili predvsem intelektualce in ne delavcev. Če se bo kaj takega nadaljevalo, grozi tednik, ne bo poljski delavski razred odobril sklepov devetega izrednega kongresa PZDP. (

V takem napetem vzdušju, ki ga še bremeni samomor dveh bivših ministrov, Olszewskega in Barszcza, se je pred posebno partijsko komisijo začelo zasliševanje bivšega ministrskega predsednika Piotra Jaroszewicza in njegovega naslednika Edwarda Babiucha. Oba sta priznala svojo odgovornost za porazne gospodarske rezultate v državi. Bivši notranji minister Szlachcic, ki je prav tako na zatožni klopi, je bil še najbolj kritičen saj je zaradi nesoglasij s tedanjim vodstvom odstopil že leta 1974 in se je tako izognil hujšim obtožbam.

Vrhovec v DLR Koreji

PJONGJANG — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je včeraj prispel na uradni in prijateljski obisk v DLR Korejo. Na letališču v Pjongjangu ga je pozdravil podpredsednik vlade in zunanji minister Ho Dam.

Takoj po prihodu sta se Vrhovec in Ho Dam dogovorila o temah, o katerih bosta razpravljala danes v okviru uradnih pogovorov. Pričakovati je obširno izmenjavo mnenj o dvostranskih stikih in o najpomembnejših vprašanjih položaja v svetu.

V čast zveznega sekretarja je bila sinoči slovesna večerja, na kateri sta Vrhovec in Ho Dam izmenjala zdravici. Gostitelj je izrazil zadovoljstvo, ker so srečanja med predsednikoma Titom in Kim il Sungom okrepila prijateljstvo in sodelovanje med državama in jih pripeljala na raven, ki je primer dobrih in tovariških odnosov med socialističnimi državami.

Ho Dam je izrekel priznanje Jugoslaviji za njena prizadevanja za vzpostavitev novih pravičnejših in enakopravnejših odnosov v svetu in za krepitev in razvoj gibanja neuvrščenosti. Vrhovec pa je v odgovoru dejal, da Jugoslavija zelo ceni neodvisno in neuvrščeno politiko DLR Koreje, ki je usmerjena k miroljubni in demokratični združitvi obeh Korej.

Nasilje v Londonderryju

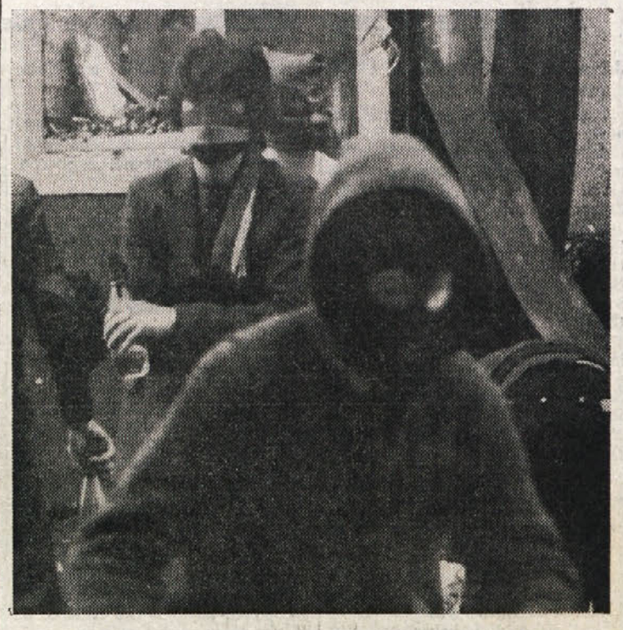

Po pogrebu Patricka O'Hare, četrtega pripadnika IRA, ki je umrl za posledicami gladovne stavke, se je Londonderry ponovno spremenil v veliko bojišče. Na sliki (telefoto AP): skupina irskih separatistov med napadom na policijsko patruljo

RAZGOVOR TV SARAJEVO Z DR. KARLOM ŠIŠKOVIČEM

Prizadevanja za uresničitev zakona o globalni zaščiti

SARAJEVO — V ponedeljkovi oddaji «Studio 2», v najbolj gledanem terminu, je sarajevska televizija na drugi mreži predvajala razgovor s Karlom Šiškovičem, ravnateljem slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu in članom rimske komisije za uresničitev zakona o globalni zaščiti manjšine.

Karel Šiškovič je spregovoril o osnovnih problemih na poti k uresničitvi pomembnega zakona in o prizadevanjih slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in vseh italijanskih demokratičnih sil, da bi zakon čimprej odobrili. Šiškovič je poudaril, da naglo reševanje položaja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji predvidevata tako italijanska ustava kot osimski sporazum med Italijo in Jugoslavijo.

To ni prvič, da sarajevska televizija namenja posebno pozornost vprašanju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Pred šestimi meseci je TV Sarajevo predvajala, v okviru jugoslovanske televizijske mreže, 45-minutno oddajo o Slovencih v Italiji kot mostu prijateljstva in sodelovanja med dvema sosednima državama. Podobne teme so obravnavale tudi številne informacijske oddaje. Množičnost teh tem v okviru oddaj TV Sarajevo in jugoslovanske radio televizije je rezultat zelo plodnega sodelovanja med TV Sarajevo in agencijo Alpe-Adria ter Primorskim dnevnikom, plodno sodelovanje, o katerem bo govor stekel tudi na skorajšnjem sestanku med delegacijama republiške konference SR BiH in kulturno-gospodarske zveze Slovencev v Italiji. Razen tega je sodelovanje omogočilo in bo še omogočalo, da se jugoslovanski gledalci seznanijo z vsemi pogledi razvoja italijanske družbe. Obenem je to tudi priložnost za razširitev političnega, gospodarskega, znanstveno-tehničnega, kulturnega, športnega in vseh ostalih primerov sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, ki temelji na principih dobrososedstva in medsebojnega zaupanja.

Na ta način prispevajo javna občila obeh držav k širjenju duha helsinških sporazumov, kar je v sedanjem napetem mednarodnem položaju dolžnost in obveza vseh naprednih sil v svetu. Poleg sredstev množičnega obveščanja v Italiji so svoj delež prispevala tudi ostala občila v SR BiH, posebno še radio Sarajevo in dnevnik «Oslobodjenje».

ALEKSANDER MLAČ

BEOGRAD — Delegacija skupščine SFRJ, ki jo vodi predsednik Dragoslav Marković, je včeraj odpotovala na večdnevna prijateljska in uradna obiska v Mehiko in Kubo na povabilo parlamentov teh dveh držav.

Čilski škofje obsojajo režimsko šolsko vzgojo

SANTIAGO DE CHILE — V predvčerajšnjem pastirskem pismu so čilski škofje obtožili Pinochetov režim, da skuša uvesti v šolah «ideološko nadzorstvo» in razviti med mladimi novo miselnost na podlagi individualizma v duhu potrošniške družbe.

BOCEN — Socialist Ruggero Galler je nov župan južnotirolske občine Laives, veliko središče v predmestju Bocna, kjer živi približno 12.500 prebivalcev, pretežno italijanske narodnosti.

litti je v uvodnem govoru 43. kongresa evropskega združenja geofizikov dejal, da je njegovo podjetje odkrilo obsežno naftno ležišče v južnem območju Jadranskega morja. Kot je poudaril Colitti so v enem samem dnevu izvlekli izpod vodne gladine tri tisoč sodčkov prvovrstnega olja. Ležišče so odkrili nedaleč od apulijske obale, v globini 827 metrov.

Naftno ležišče v Jadranskem morju

BENETKE — Podpredsednik petrolejske družbe AGIP Marcello Co-

NADALJUJE SE NOVOSADSKO ZASEDANJE O PREHRANI

Prazne besede ne bodo rešile problema lakote

Pomoč razvitih držav za odpravo lakote je premajhna

NOVI SAD — V Novem Sadu se je včeraj nadaljevalo 7. zasedanje svetovnega sveta za hrano. Drugi dan srečanja se je začel z branjem poslanice generalnega direktorja mednarodne organizacije dela Francisca Blancharda in govorom vodje iraške delegacije, ministrom za kmetijstvo Kišhaljijem.

V poslanici mednarodne organizacije dela je rečeno, da to telo v vsem podpira prizadevanja svetovnega sveta za hrano, da bi izkoreninili lakoto v svetu. Organizacija dela je pripravljena dati gmotno in tehnično pomoč državam v razvoju, da bi čimprej premostile sedanji skrajno težak položaj.

Predstavnik Iraka je opozoril, da je pomoč razvitih držav siromašnim premajhna, da bi odpravili vse bolj pereč problem lakote. Postavil je vprašanje odgovornosti za to, da lakota pesti več kot 30 držav Afrike, Azije in Latinske Amerike.

Minister za kmetijstvo ZRN Josef Ertl je dejal, da je treba problem hrane v svetu reševati z neposredno akcijo in praktičnimi rezultati, ne pa s praznimi besedami. Posebej se je zavzel za načrtovano proizvodnjo hrane in opozoril tudi na vpliv in pomen energije pri reševanju vprašanja lakote in podhranjenosti.

Delegat SZ Vladimir Mordvinov pa je dejal, da je neglede na to, ali bodo akcije za povečano proizvodnjo hrane potekale na državnem, območnem ali nekem širšem mednarodnem območju, nujen celovit pristop k tej problematiki. (dd)

redkost, težko ranjenemu bolniku, ki je imel obe očesi poškodovani zaradi opeklin, so presadili del roženice z očesa njegove sestre. Kljub zadržanim izjavam so na kliniki za zdaj dva meseca po operaciji zadovoljni z rezultatom. Upajo, da bodo bolniku, ki je že več let skoraj popolnoma slep, rešili vsaj del vida.

V Jugoslaviji in v svetu prihaja med delavci v industriji in gradbeništvu pogosto do tako imenovanih kemičnih opeklin očesa, posebej roženice, kar je izredno težko zdraviti in že desetletja iščejo možnosti, da bi pomagali tistim, katerih vid je bil na ta način prizadet. Po besedah profesorja oftalmološke klinike v Beogradu dr. Aleksandra Parunovića je medicinska veda na dobri poti, da bo lahko pomagala tem bolnikom. (dd)

V Beogradu uspela presaditev roženice

BEOGRAD — Na oftalmološki kliniki v Beogradu so izvedli operacijo, kakršne do sedaj še ni bilo v Jugoslaviji, pa tudi v svetu je

HELMUT SCHMIDT O VARNOSTNI POLITIKI ZAHODNE NEMČIJE

Za «zanesljivo partnerstvo v znamenju kontinuitete»

Kancler je poudaril, da «ni mogoče dvomiti v pripravljenost Američanov na pogajanja» - Ocena mednarodnih odnosov po izvolitvi Mitterranda

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — *Z njemu lastno samozavestjo je zahodnonemški kancler Helmut Schmidt v včerajšnji parlamentarni razpravi o celoti varnostne politike nastopil kot nekakšen v izkušnjah prekaljeni starosta zahodne politične in vojaške organizacije, ko trajne elemente svoje dolgoletne politike prilagaja novim osebnostim in novim političnim poudarkom. Kljub vsem nemirom, ki so že spremljali Schmidtovo kanclerstvo (od 1974), je edini med zahodnimi državami, ki je ostal tako dolgo na položaju. Ronald Reagan je četrti ameriški predsednik, s katerim je imel opraviti (Nixon, Ford, Carter), v Veliki Britaniji so se v tem času izmenjale generacije, v Franciji je odpadel monarhični predsednik Giscard. S spretnostjo, ki je ni mogoče zgrešiti, je Schmidt povezal oba kontradiktorna konca volilnih izidov v Ameriki (zasuk h konservativizmu) in v Franciji (na levo). Njegovo stališče, ki ga je, kot je danes dejal, utrdil v pogovorih z obema novima državnikoma, je pot «zanesljivega partnerstva in preglednosti namer v okviru kontinuitete tradicionalnega prijateljstva in sodelovanja z ZDA in najpomembnejšim gospodarskim partnerjem, Francijo. Parlamentu je lahko poročal, da je tako v stikih s predsednikom Reaganom kot v pogovoru s predsednikom Mitterrandom dosegel popolno soglasje o priznanju nujnosti politike, ki bi «čvrsto reagirala na politiko Sovjetske zveze (po njegovem mnenju pretirano oboroževanje, širjenje vpliva v Afriki in Aziji), toda ki bi «gojila dialog». Oba elementa sta po kanclerjevem mnenju neizogibna sestavna dela skupne strategije. Helmut Schmidt je lahko poročal poslancem, da «ni mogoče dvomiti v pripravljenost Američanov na pogajanja, ker so se pripravljalni stiki med Haigom in Dobrininom že začeli «in da predsednik Reagan pristaja na stališče o «enaki pomembnosti obeh delov dvojnega sklepa».*

Oba predsednika, Reagan in Schmidt naj bi se sporazumela tudi o tem, da je «resnična neuvrščenost držav tretjega sveta pomemben dejavnik trdnosti v svetu» in da sta pripravljena utrjevati odnose s temi državami na podlagi enakopravnega partnerstva. O veliki enotnosti glede svetovnih vprašanj je navsezadnje govoril tudi tedaj, ko je omenjal izide stikov z Mitterrandom. Pogledi so povsem enotni, tako je dejal danes, tudi na področju prihodnjega gospodarskega in finančnega sodelovanja. Zahodnoevropski monetarni sistem sta oba pripravljena ohraniti in vzdrževati, že v juliju pa pričakujeta tudi prvo srečanje na vrhu v Bonnu, kjer naj bi v znamenju kontinuitete zahodnonemško-francoskega sodelovanja utrdila skupna stališča za sestanek sedmih najbolj razvitih zahodnih industrijskih držav v Ottawi (20. julija). Sklepno sporočilo Schmidtove izjave o dveh velikih mednarodnih dogodkih, ki bosta verjetno imela svojo težo v prihodnjem obdobju mednarodnega življenja, je kancler obikoval takole: spremembe v vodstvu ZDA in Francije niso prizadele tradicionalne skupnosti interesov med temi državami.

To bo zadostovalo za pomiritev nekaterih notranjih napetosti, ki so se razvile v zvezi z napovedano novo oboroževanjem z jedrskimi raketami in novimi koncepti v washingtonski politiki. Toda, ni zanesljivo, kako dolgo bo premirje trajalo. «Ravnotežja moči» (govoril je o tem, da hočejo prevzeti vodilno vlogo v svetu) in ni mogel dati dokazov, da v resnici prizadevno iščejo poti za nadzorstvo nad oboroževanjem («za omejitev oboroževanja, ki ga je mogoče doseči s pogajanji»). Ni tudi mogel povedati drugega, kot da je razložil ameriški strani nevarnost omejevanja svobodne trgovine (omejitev japonskega uvoza avtomobilov) in pretirano visokih obresti v ZDA, ki tam zadržujejo mednarodni kapital, toda «držijo denar» in tako zmanjšujejo možnosti obnove gospodarskega poleta v Zahodni Evropi.

MOJCA DRČAR - MURKO

Pisa «uvaža» smeti za prehrano podgan

PISA — *Kot vsako spodobno mesto, ki je vredno svojega imena, je tudi Pisa pomislila na sodobno odpravo svojih smeti. Rečeno storjeno, in že se pri Pisi bohoti novi upepeljevalnik. Mestni očetje pa so napravili račune brez krčmarja, ali bolje rečeno — brez podgan. Smeti še vedno odlagajo na smrdljivi zastareli način kar pod milim nebom. Bojijo se namreč, da bi z upepeljevanjem odvzeli podganam hrano, živalice pa bi morale s trebuhom za kruhom k svojim sorodnicam v mesto, kar pa meščanov ne bi posebno razveselilo.*

Mestne očete je celo skrbelo poskusno obratovanje novega upepeljevalnika. K sreči so jim iz zagate priskočili na pomoč meščani iz bližnje Lucce, ki so jim rade volje odstopili svoje smeti za prehrambene potrebe podgan iz Pise, da lahko Pisani del smeti poskusno sežigajo.

Medtem pa se v Pisi belijo glave, da bi zanikali trditve o namernem «uvozu prehrambenih surovin» in da bi izvedli uspešno deratizacijo. Svoje izkušnje z zatiranjem nadležnih glodalcev pa bodo posredovali drugim, ki bi se znašli v podobnem položaju: z novim upepeljevalnikom in brez smeti.

FESTIVAL ŠPORTNIH TV ODDAJ

PORTOROŽ — Z enodnevno zamudo se je v okviru 16. televizijskega festivala dopoldan v portoroškem avditoriju začel tudi šesti mednarodni festival televizije športnih programov, na katerem sodeluje 18 nacionalnih televizijskih hiš iz 15 evropskih držav. Namen tega festivala, pokrovitelji katerega so zvezni izvršni svet, mednarodni olimpijski komite in evropska radiodifuzna zveza (EBU), je predvsem prispevati: k oblikovanju boljših športnih TV oddaj, boljšega poznavanja športa nasploh in razvoja mednarodne izmenjave programov in izkušenj med televizijskimi organizacijami. Prav zaradi tega bo nedvomno zanimiv seminar za člane evropske radiodifuzne zveze na temo «Kako obogatiti TV pokrivanje zimskih olimpijskih iger», ki je na programu za petek. Na tem seminarju naj bi se seznanili s konkretnimi strokovnimi stališči in izkušnjami, ki naj bi jugoslovanski radioteleviziji pomagale pri izboljšavi lastne koncepcije televizijskega spremljanja zimskih olimpijskih iger

Na šestem festivalu televizijskih športnih programov sodeluje vsaka televizijska organizacija s po eno oddajo v kategoriji prenosov športnih dogodkov «v živo» in s po eno oddajo v kategoriji dokumentarnih oddaj o športu ali dokumentarnih oddaj o športnikih.

apilecitin®

Kombinacija čebeljih pridelkov z lecitinom
- povečuje umsko sposobnost in koncentracijo
- preprečuje utrujenost, slabo počutje, depresijo
- krepi telesno odpornost

Priporočamo ga vsem, ki so preobremenjeni z umskimi in telesnimi napori ter starejšim ljudem.

bp medex ljubljana

AUTO SPORT - TRST
ULICA XXX OTTOBRE, 17/A - TEL. 61620
nova filiala
ULICA S. NICOLÒ 20 - TEL. 65582
NADOMESTNI DELI ZA:
- FIAT
- ZASTAVA
- ABARTH
- AUSTIN
- RENAULT
- LADA
- GOLF
- CITROEN
- KRZNENE IN DRUGE SEDEŽNE PREVLEKE
- PREPROGE
- AMORTIZERJI
- IZPUŠNE CEVI
- IN OSTALA OPREMA ZA VSE AVTOMOBILE

VSI DELI ZA KAROSERIJO